

R. PÄTS H. KALJUSTE

LAULIK III

199837

ÕPIKU KASUTAJALE

Tee tarkuse varasalvede juurde nõuab hoolt ja püsivust. Olen Sulle sellel teel abiliseks, nõuandjaks ja seltsimeheks. Minu lehekülgedel leidub palju vajalikke teadmisi. Olen neid meeleldi nõus Sinuga jagama. Selle eest pead aga mind hästi hoidma, et võiksin järgmisel aastal Sinu nooremaid koolikaaslasti niisama hästi teenida.

Õpik.

30684 II

R. PÄTS H. KALJUSTE

LAULIK

III KLASSILE

KIRJASTUS „VALGUS“ TALLINN 1970

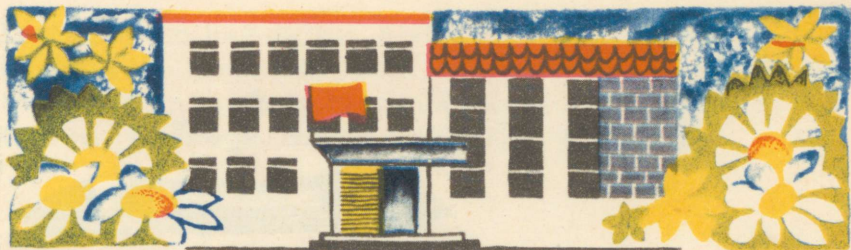
Kunstiliselt kujundanud ja illustreerinud H. Sampu.

Kinnitatud Eesti NSV Haridusministeeriumi poolt.

2

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

199837

AVAS UKSED MULLE KOOL

S. Taev

Mõnusalt

S. Taev

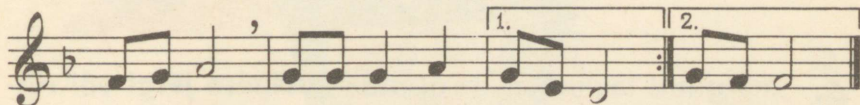
1. Nüüd on mull' pal-ju uu - dist, pal-ju rõõ - mu,
2. Raa - ma - tuid i - gat sor - ti i - sal on suur

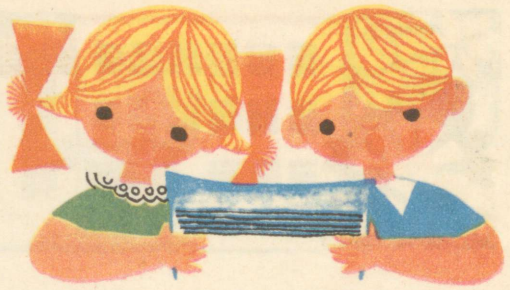
pal-ju hoolt, sel hel - gel sü - gis - päe - val
rii - ul täis. Us - ku - ge, mi - nu lau - lik

a - vas uk - sed jäl - le kool. Küll on hea, et
kõi - ge kau - nim nen - dest näib.

koolis käin, pal-ju uu - si sõp - ru sain. sõp - ru sain.

F JO- võtmega märgitud laule tuleb laulda noodi järgi iseseisvalt,

F märgitud laule õpitakse noodi järgi õpetaja kaasabil,

F märgitud laulud tuleb õppida **kuulmise järgi** või rütmipilti ja meloodia liikumise suunda jälgides.

Laul koosneb luuletusest ja viisist ehk meloodiast.
Luuletus koosneb sõnadest. Neid märgitakse tähtedega.
Meloodia koosneb helidest, mis on erineva tugevuse, väl-
tuse ja kõrgusega. Helisid märgitakse nootidega.

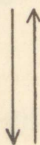

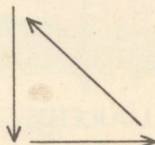
Laulu kuulates märkame selles rõhuga ja rõhuta helide vaheldumist. Ajaosa ühelt rõhuga helilt kuni järgmise rõhuga helini nimetatakse **taktiks**. Taktid eraldatakse üksteisest **taktijoonega**, mis tõmmatakse noodijoonestikule rõhuga noodi ette.

2-löögilist takti
lüüakse nii:

3-löögilist takti
lüüakse nii:

Mitmesuguse vältusega helisid korraldatud kujul nimetatakse **rütmiks**.

Meenutame tuttavaid rütme:

Käigurütm

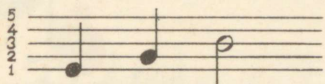
Jooksurütm

Seisurütm

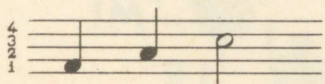
Helikõrgus märgitakse nootide abil noodijoonestikule. Noodijoonestik koosneb viiest joonest ja neljast vahest.

Noote märgitakse nii joontele

SO

kui ka vahedesse

MI

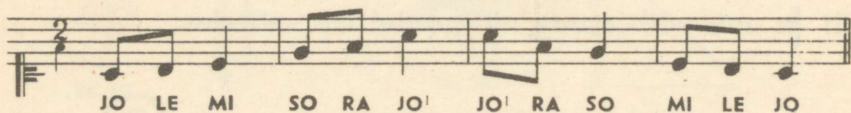
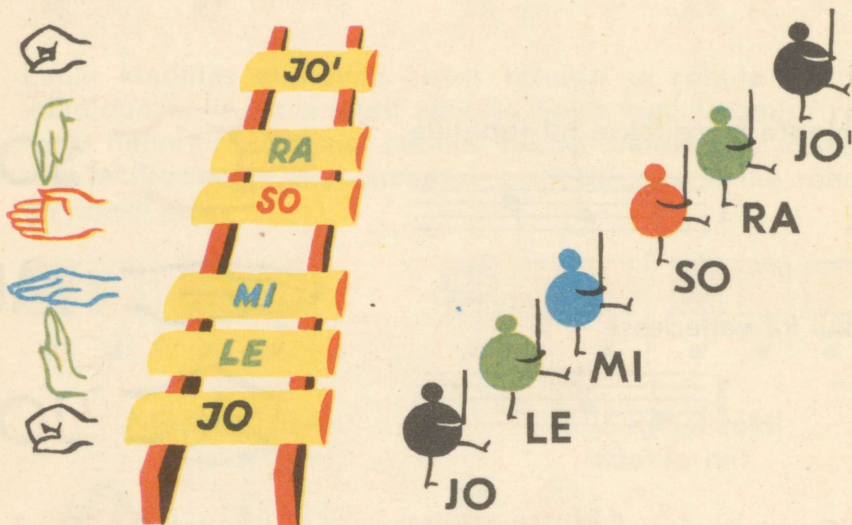

JO

JO-astme asukoha kindlaksmääramiseks kasutatakse JO-võtit ||= mis võib asuda nii joontel kui vahedes:

Heliastmed JO LE MI SO RA JO' ja neile vastavad käemärgid.

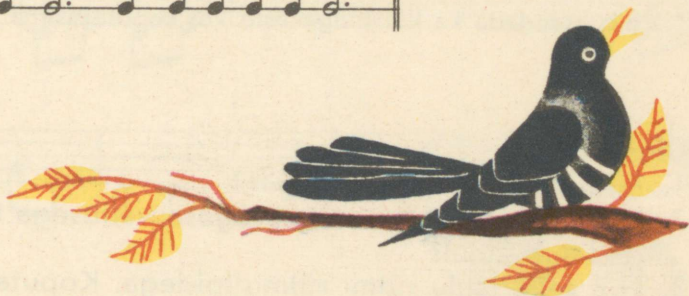
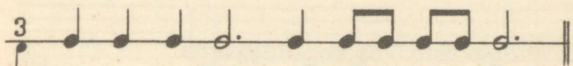
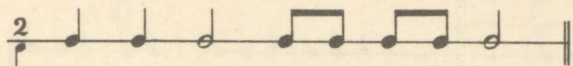
Ülesandeid.

1. Kuidas nimetatakse laulus ajaosa kahe rõhulise heli vahel?
2. Kuula õpetaja ettekandes järgmisi laule, löö takti ja ütle, mitmelöögilises taktis need on:
«Laulge, poisid»
«Igaühel oma pill»
«Ketramas»
«Muti metroo»
«Muri»
«Avas ukсед mulle kool».

3. Kuula laulu «Muri» ja plaksuta iga **rõhulise** heli ajal, s. o. iga takti alguses.

Kuula laulu veel ja koputa iga heli ajal, s. o. koputa **rütmi**. Kujutle mõttes selle laulu rütmi ja loe seda rütmi-silpidega.

4. Kirjuta järgmised harjutused noodivihikusse, tõmba tak-tijooned õigesse kohta ja loe rütmisilpidega:

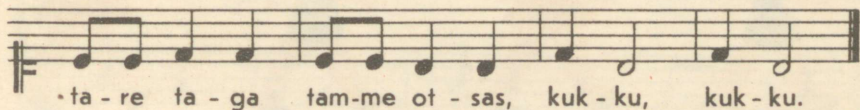
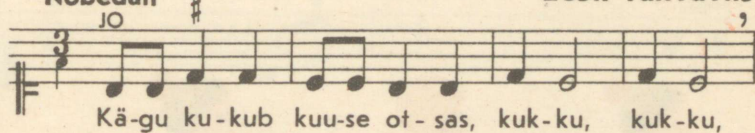

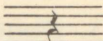
KÄGU

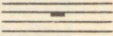
Rahvaluule

Nobedalt

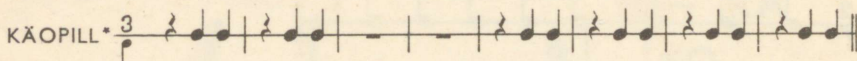
Eesti rahvaviis

1-löögiline vaikus märgitakse 1-löögilise **pausiga**

Terve takti kestev vaikus (vaatamata sellele, mitmelöögilises taktis laul on) märgitakse **tervetakti pausiga**

Kaasmäng

* Võib asendada ka kõlapulgakeste või koputamisega.

Ülesandeid.

1. Mitu takti on laulus «Kägu»?
2. Kuidas nimetatakse mitmesuguse vältusega helisid korraldatud kujul?
3. Loe selle laulu rütmi rütmsilpidega. Koputa seda.
4. Laula «Kägu» astmenimedega ja sõnadega.
5. Mängi seda laulu klaasimängul või ksülofonil.
6. Kirjuta «Kägu» noodivihikusse nii, et JO asuks 1. vahes.

1. hääl — tüdrukud
2. hääl — poisid

Laulame kahes rühmas:

1. 1. 2. 1.

1. hääl
2. hääl

2. 1.

2. 1. 2.

2.

1. hääl
2. hääl

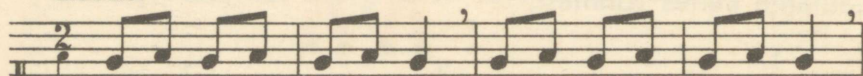

KOP-KOP-KOP

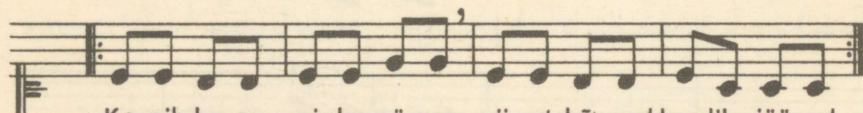
M. Veetamm

Elavalt

R. Päts

1. Suu-re pak-su met-sa sees ko-pib kee-gi meistri-mees.
2. See on va-na kir-ju rähn: i-gal su-lel i-se tähn.

- Ko-pib ko-gu pi-ka päe-va, nii et kõr-vad kurdiks jäävad.
Te-ma ko-pib kõrget kuuske, puurib aknaid, uk-si puusse.

3. Kop-kop, kop-kop, kop-kop, kop,
kop-kop, kop-kop, kop-kop, kop.
Kop-kop, kop-kop, kop-kop, kop-kop,
kop-kop, kop-kop, kop-kop, kop-kop.

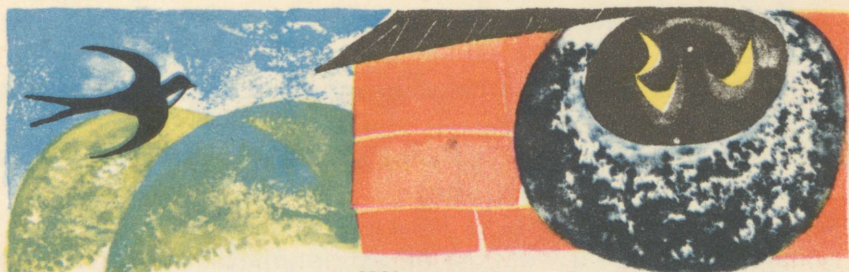
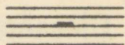
PUU-
TRUMM
või

KSÜLOFON MI JO MI JO | MI JO MI :||SO SO SO SO |SO SO SO SO :||

Ülesandeid.

1. Kirjuta astmed JO MI SO ühelöögilistes nootides noodivihikusse. JO asukoht: 1) abijoonel, 2) 1. joone all ja 3) 1. vahes
2. Kirjuta laulikust «Kop-kop-kop» noodivihikusse nii, et JO asuks 1. vahes. Laula astmenimedega.
3. Kirjuta noodivihikusse joonestiku alla laulu «Pääsukene» sõnad silbitatult.

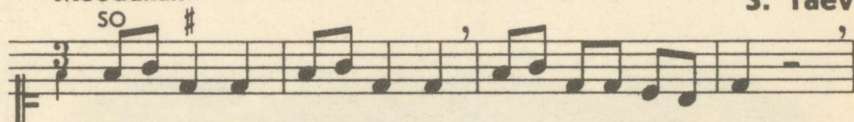

PÄÄSUKENE

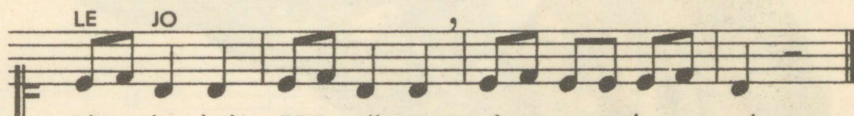
S. Taev

Möödukalt

S. Taev

1. Vi-di, lii- laa, vi-di, lii- luu, vi-di, li- la, li- la- luu!

Ak-na ko-hal räästa all on pehme pe-sa-ke-ne sul.

2. Pojukesed aplakesed
alles väetikesed veel,
ootavad sind, nokad lahti,
väga rõõmus nende meel.

3. Varavalgest päeva läbi
neile koju toitu tood.
Nõnda kannab emakene
oma laste eest ka hooft.

4. Peatselt noorel pääsulinnul
ongi lennuks lahti tiib.
Kululake, kuis nüüd veel kostab:
li-lu, li-lu, li-lu-lii!

Ülesandeid.

1. Kuula laulu «Pääsukene» ja määra, mitmelöögilises taktis see on. Märgi vastav number noodivihikusse laulu algusesse.
2. Kuula veel ja tõmba noodijoonestikul iga rõhulise silbi ette taktijoon.
3. Kuula laulu ja märki iga silbi kohale 1. vahesse vastava heli vältus nootides (rütm).
4. Loe selle laulu rütmi ja koputa seda.
5. Laula seda laulu laulikust nii astmenimede kui sõnadega.
6. Näita laulu alguslauset nooditahvlil rändnoodiga.

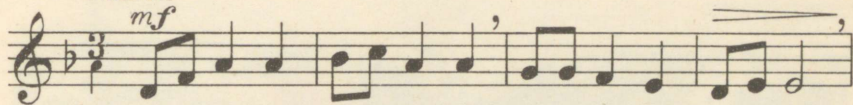
KUS MU VÄIKE LINNUKENE

E. Enno

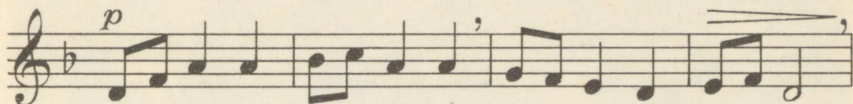
R. Päts

Nukralt

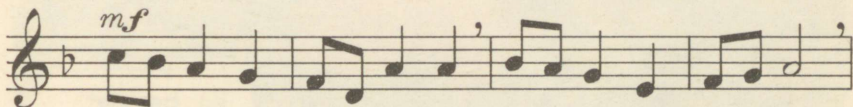
mf

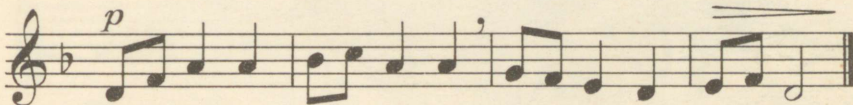
1. Kus mu väi-ke lin-nu-ke - ne, ko-dumet-sa mee-le-ke?

Le-he-ke - sed pu-de-ne-vad, ju-ba jõu-ab sü-gi-se!

A-jan kar - ja ä - ra ko - ju, lä-hen met-sa ot-si-ma —

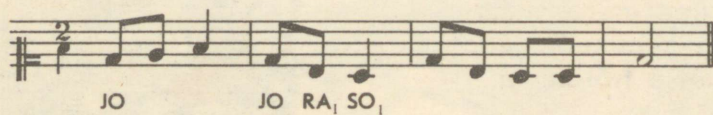

ka-du-nud mu lin-nu-ke - ne, jätnud kõi - ki lei-na-ma.

2. Nüüd, mu väike laulukene,
kõla kurvalt kaugelt,
võta muinasjutu tiivad,
tõuse pilvi ülesse —
tõuse, lenda lõunamaale
üle mitme mere, maa,
too mu linnukene jälle
kodumetsa hõiskama.

Mõnedes lauludes suundub helirida JO-astmest madalamale. Sel juhul kasutatakse astmed on **alumisid** RA₁ ja SO₁

LINAVÄSTRIK

M. Raud

R. Päts

Elavalt

1. hääl JO RA₁ SO₁

Västri¹, väi-ke vä-le lind,

2. hääl JO RA₁ SO₁

küllap, kül-lap tunnen sind,

tei-sed nii ei len - da e - ga vis - ka hän - da.

JO SO₁

nii ei len - da e - ga vis - ka hän - da.

Kaasmäng

KSÜLOFON

LINNUKE

HARJAKE

p. k.

v. k.

p. k. = parem käsi

v. k. = vasak käsi

Ülesandeid.

1. Laula noodist (eriti hoolikalt jälgi pause):

a)

b)

c)

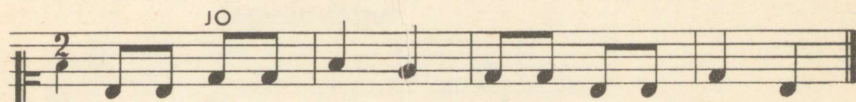
2. Noodista antud rütmist ja astmetest meloodia noodivihikusse joonestikule (JO asub 1. vahes). Laula saadud viisi noodi järgi.

3. Tuleta meelde laulu «Muti metroo» ja laula seda peast astmenimedega; näita seda ka käemärkidega.

4. Arva ära, millise laulu algus see on:

5. Laula «Timmu-tammu, teile»; pane tähele — see viis algab ja lõpeb astmega RA₁:

Tim-mu, tam-mu tei - le, tu - le homme mei - le.
Meilt saad soo-ja sai - a, pii - sa - ke - se pii - ma.

ILMEKUSE MÄRGID.

Selleks et laulu ettekanne oleks ilmekas, on vaja laulda vastavalt laulu sisule kord valjemalt, kord vaiksemalt. Noodikirjas märgitakse vajalikku kõlatugevust järgmiste noodi-joonestiku kohal asuvate märkidega:

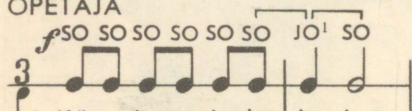
p (piano)	tähendab	—	vaikselt
f (forte)	"	—	valjult
mf (mezzo-forte)	"	—	poolvaljult (mõõduka kõla- tugevusega)

JO¹ – SO

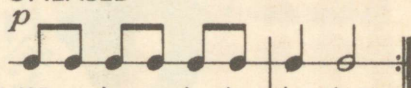
KÄOKENE

ÕPETAJA

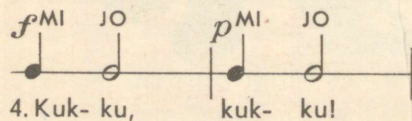

1. Kä- o - ke - ne, ku - ku, ku - ku!
2. Ü - le saare, ü - le sa - lu,
3. ü - le põõsasti - ku, pa - lu.

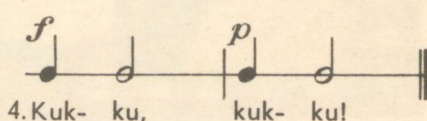
ÕPILASED

1. Kä- o - ke - ne, ku - ku, ku - ku!
2. Ü - le saa - re, ü - le sa - lu,
3. ü - le põõsas - ti - ku, pa - lu.

4. Kuk - ku, kuk - ku!

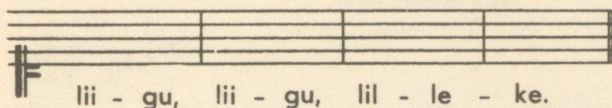
4. Kuk - ku, kuk - ku!

Ülesandeid.

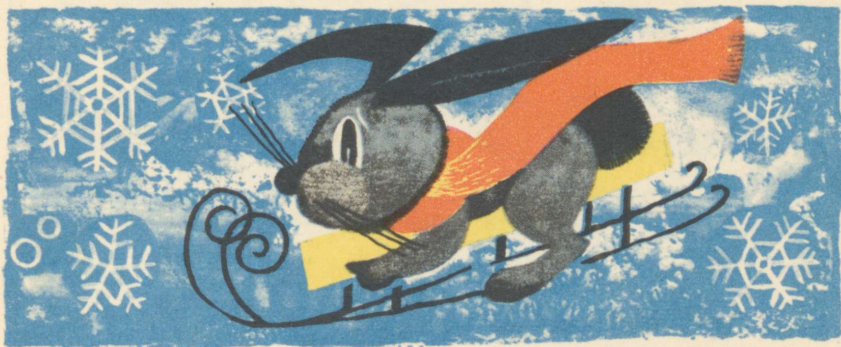
1. Proovime **improviseerida**, s. o. ettevalmistamatult laulda (lauldes luua uus viis). Laula järgmist viisilõiku noodi järgi, kuid improviseeri iseseisvalt lõpplõik, kasutades selleks astmeid MI SO RA (ka JO).

1.

2.

2. Kirjuta loodud improvisatsioonid noodivihikusse.
3. Korda peast astmenimedega ja käemärke näidates laule «Õppima kõik peame» ja «Linavästrik».

JO — RA₁
LE — RA₁

JO RA₁ LE RA₁

TILLA-TALLA

Rahvaluule

R. Päts

RA₁ JO

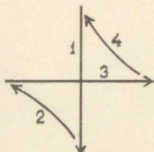
Til - la, tal - la, til - la, tal - la, till,
Til - la, tal - la, til - la, tal - la, till,

TRIANGEL

i - se män - gin mä - e peal - la, till.
tal - led tants' - vad tal - ler - maal - la, till.

Kui laulus rõhulised helid korduvad iga nelja löögi järel, siis on see laul 4-löögilises taktis.

4-löögilist takti lüüakse nii:

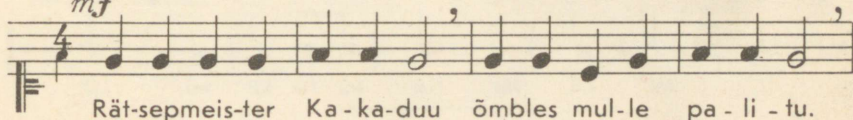
Lehest laulmiseks: *

RÄTSEPMEISTER KAKADUU

Naljatades

mf

Rät-sep-meis-ter Ka-ka-duu õmbles mul-le pa-li-tu.

Eest o-li kit-sas, ta-gant lai, keskelt na-gu kee-ru-sai.

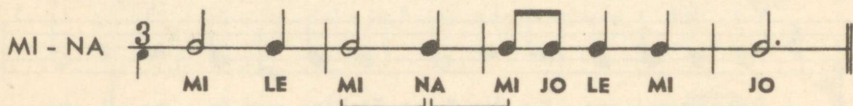
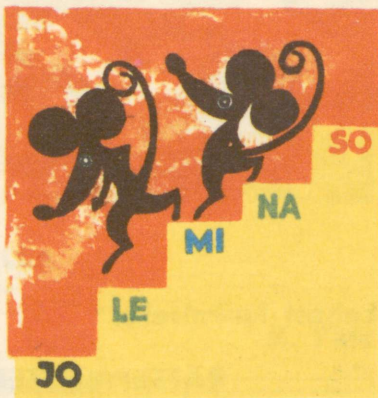
* Lehest laulmine — noodist laulmine (tekstiga) esmakordse jälgimise järgi.

Kuulates laulu «Lapsed, lähme murule» märkame, et helistmete SO ja MI vahel on veel üks aste.

SO ja MI vahel asuva astme nimi on NA.

Naaberastmeid lahutab teineteisest kas suur samm või väike samm. JO—LE, LE—MI, NA—SO vahe on suur samm, MI—NA vahe on ainult väike samm.

LAPSED, LÄHME MURULE!

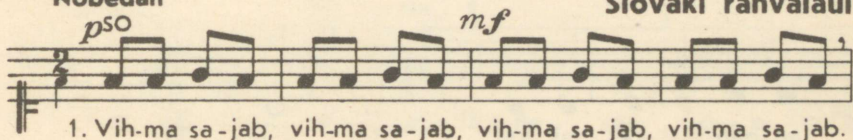

VIHMA SAJAB

Nobedalt

Slovaki rahvalaul

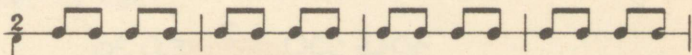

2. Vihma sajab, vihma sajab, 3. Vihma sajab, vihma sajab,
 vihma sajab, vihma sajab. vihma sajab, vihma sajab.
 Oi-oi-oi, oi-oi-oi, Oi-oi-oi, oi-oi-oi,
 kõik nüüd haljendama löi. käes on jälle ilus mai.

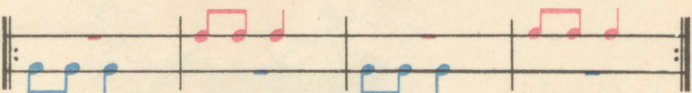
Kaasmäng

KOPUTUS SÖR-
 MEOTSTEGA

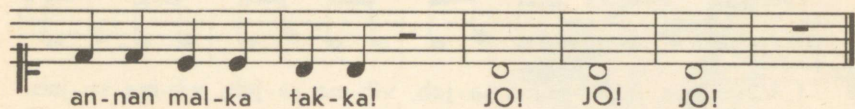
või
 HARJAKE

PLAKSUTAMINE
 TALLALÖÖK

JO, LE, HAKKA PÄHE

Ülesandeid.

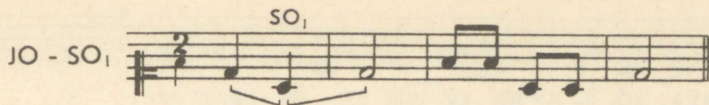
1. Loe seda laulu astmenimedega; laula noodi järgi ka sõnadega. Pane tähele: laulu lõpus on 4-löögiline noot ja tervetakti paus.
2. Meenutame laulu «Vihma sajab» ja laulame seda vaheldumisi kahes rühmas: 2 takti — I rühm, 2 järgmist takti — II rühm. Laulame ka nii: 2 takti häälega, 2 takti mõttes.
3. Kirjuta laulu «A B D E» sõnad silbitatult noodivihikusse joonestiku alla.

Ülesandeid.

1. Kuula, mitmelöögilises taktis on laul «A B D E» ja märgi vastav number noodivihikusse joonestiku algusesse.
2. Kuula veel ja tõmba joonestikule rõhuliste silpide ette taktijooned.
3. Kuula laulu taktipaaride kaupa. Noodista rütm ja meloodia nii, et JO asuks 1. joone all.
4. Laula seda laulu käemärgistades, astmenimedega, sõnadena ja kaasmänguga.
5. Milline heliaste selles laulus on kõige kõrgem? Milline kõige madalam?
6. Taba selle laulu algus- ja lõputoon.

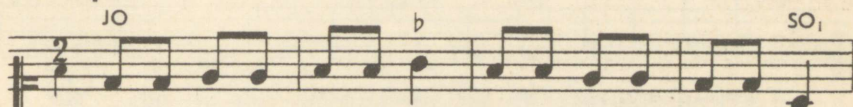

KAEVUR

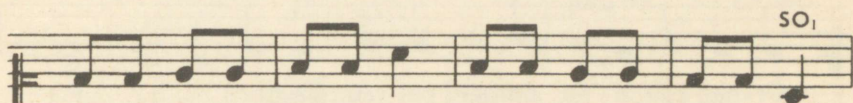
K. Korsen

Reipalt

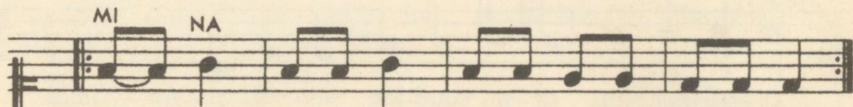
B. Bártok

Hommik-ra - hu hõlmab maad, lä - heb töö - le taas bri - gaad,

la - bi - das ja kir - ka käes, nõn - da kae - vur šah - ti läeb.

Te - ma töö, tub - li töö muudab val - geks mei - e ööd.

Kaasmäng

KSÜLOFON
või
KLAASIMÄNG
p.k.

JO RA₁ SO₁ JO LE RA₁

METSHALDJA HÄLLILAUL

(Ooperist „Talvemuinasjutt“)

Pikaldaselt

E. Kapp

p MI JO RA₁ SO

1. Ui - nu; tūd-ruk, ui - nu, väi-ke, kii-relt ui - nu sa.
 2. Ko - du - pai - ka vii - vad tuu-led, seal nüüd sa - jab lund ...

Ör-nalt kuu si - nu palgeid pai-tab, jää nüüd ma-ga - ma.
 Ui - nu, tūd-ruk, ui - nu, väi-ke, kii-relt ui - nu sa.

mf b

U - ne-hald-jas sil - mi suud-leb, val-vab si - nu und.
 Ui - nu, tūd-ruk, ui - nu väi - ke, jää nüüd ma - ga - ma.

p Lõpetuseks

A - a - a - a, a - a - a - a, a - a - a - a - aa!

Kaasmäng

KELLA -
MÄNG

LÄHME LAULDES LÄBI LAANE

Rahvaluule j. R. Päts

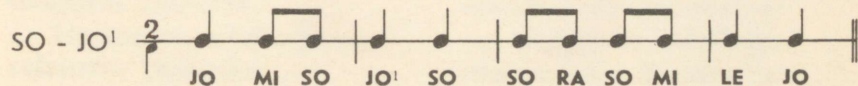
Röõmsalt
mf JO

Läti rahvaviis

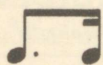

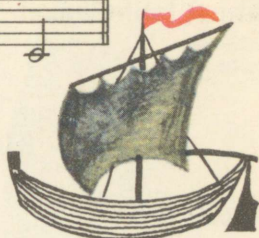
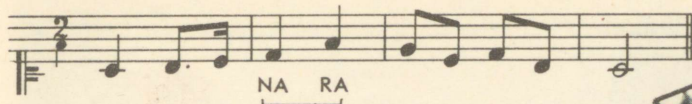
2. Kelle hääl see kaugel kostab,
kaugel kostab, lii-ri-laa,
La-la, lal-lal ...

3. Sellel kaja varmalt vastab,
varmalt vastab, lii-ri-laa!
La-la, lal-lal ...

Rütmi, mille puhul ühel löögil kõlavas helidepaaris esimene heli on pikema, teine aga lühema vältusega (näit. lauludes «Süda tuksub», «Mardilaul» jt.), märgitakse «kiirhüppe» noodipaariga:

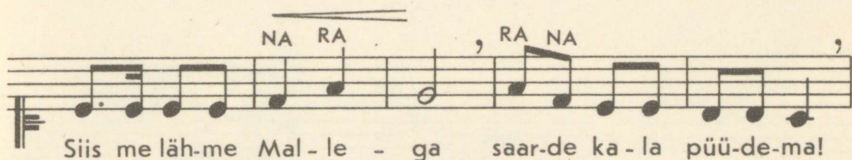
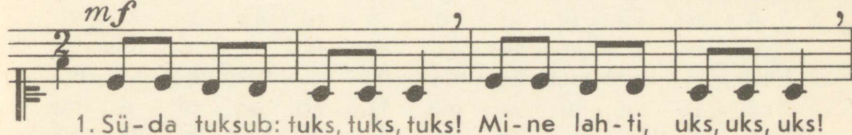
SÜDA TUksUB

Rahvaluule

Röömsalt

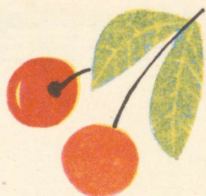
K. A. Hermann

mf

2. Kui on hüva pärituul,
lendab vene nii kui kuul.
Siis meil aega Mallega
salajuttu puhuda.
∴ Hopsassa, Mallega
salajuttu puhuda! ∴

3. Kui on kalad roogitud,
jutud kokku räägitud,
siis me lähme Mallega
maale kala kauplema!
∴ Hopsassa, Mallega
maale kala kauplema! ∴

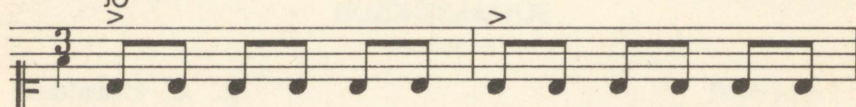
KIRSISÖÖMISE ÕPETUS

E. Niit

G. Ernesaks

Kiirelt

JO

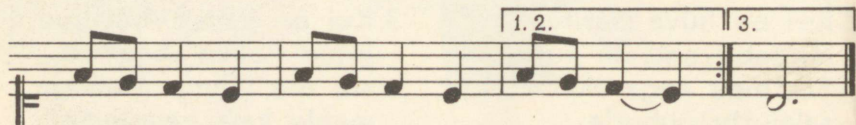

1. Ä - ra kir - si - ki - ve, ä - ra kir - si - ki - ve,
 see ei o - le mis - ki, see ei o - le mis - ki,
 2. Kir - si kont teeb kõ - hus, kir - si kont teeb kõ - hus,
 hü - ab ap - pi e - ma, hü - ab ap - pi e - ma,
 3. Kir - si kont ei ta - ha, kir - si kont ei ta - ha,

Aeglasemalt

ä - ra kir - si ki - ve söö, Kirs - se söö, kuid
 see ei o - le mis - ki töö. See ei o - le
 kir - si kont teeb kõ - hus ki - sa, kui et uu - eks,
 hü - ab ap - pi e - ma, i - sa.
 kir - si kont ei ta - ha muuks

sü - li - ta sa, ki - vid väl - ja sü - li - ta.
 i - me ta'st: ta ta - hab väl - ja pi - me - dast.
 kui et uu - eks väikseks kir - si - puuks.

Kaasmäng

KSÜLO-
FON

p.k. p.k. p.k. p.k.

v.k. v.k. v.k. v.k.

KÖLA-
KARBIKE

p.k.

v.k. v.k.

1.2. 3.

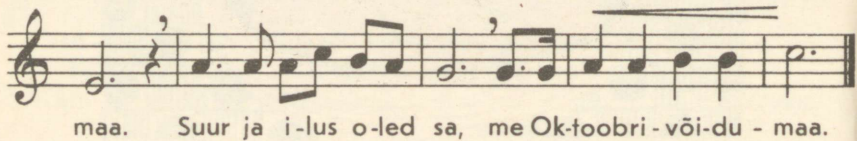
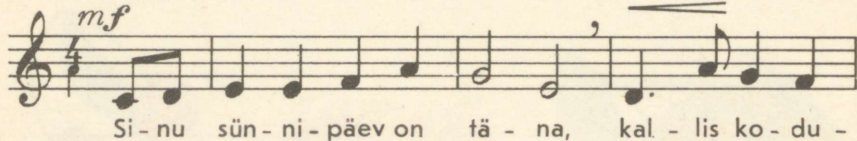
KODUMAA SÜNNIPÄEV

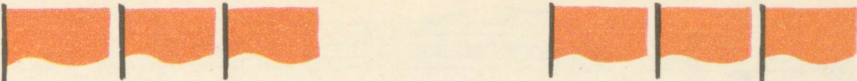
J. Kaidla

R. Päts

Südamlikult

mf

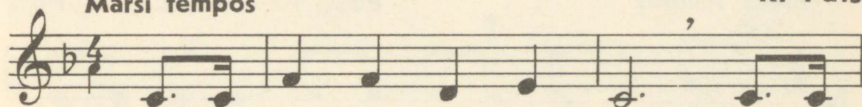

PIDUPÄEV

S. Maršak (Tõlk. K. Korsen)

Marsi tempos

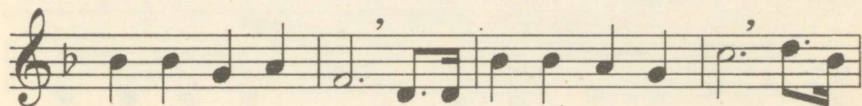
R. Päts

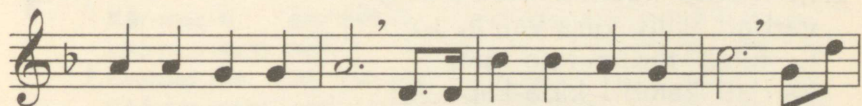
1.—2.Käes no - vemb - ri seits - mes päev, kõik - jal

pi - du - lik - kust näeb. Kõi - gil lõ - bus, samm on hoos, ul - jalt

rah - vas as - tub koos. 1. Ehteis tä - nav mei - e ees, li - pud
2. Rõõm on käi - a li - pu all! Len - da

kau - nis - ta - vad teed. Üm - ber - rin - gi kõik kui uus, meil on
hoos, mu õ - hu - pall! Tä - na kõik - jal, na - gu näed, va - ba

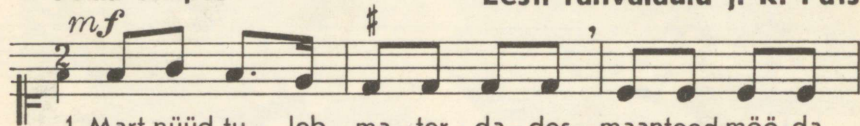
rõõmsad lau - lud suus.
rah - va pi - du - päev. Va - ba rah - va pi - du - päev!

MARDILAU

Polka tempos

Eesti rahvalaulu j. R. Päts

1. Mart nüüd tu - leb ma - ter - da - des, maanteed möö - da

pa - ter - da - des, pa - ter - da - des. Tu - leb tam - tam - tammi - kus - ta,

mäm - mäm - mäm - mäm - män - ni - kus - ta. män - ni - kus - ta.

2.:: Mardil küüned kiira-kaara,

varbad villis viira-vaara, ::

:: tuleb tuppa tipa-tipa,

kargab kambri kipa-kapa. ::

3.:: Mart las tantsib tiritammi,

veereteleb virivammi, ::

:: laseb laulu liira-lõõra,

puhub pilli piira-põõra. ::

4.:: Tiritammi, tiritammi,

virivammi, virivammi, ::

:: liira-lõõra, liira-lõõra,

piira-põõra, piira-põõral ::

4. salm laulda kord-korralt
tempot kiirendades kuni
ülemeelikuseni.

Kaasmäng

PLAKSUTAMINE
TALLALÖÖK

MARSILAUL

Marsi tempos

m.f

Lastelaul

1.-2. Va-sak, pa-rem, va-sak, pa-rem! Ik-ka tak-tis as - tu!

Va-sak, pa-rem, va-sak, pa-rem! Kes saab mei-e vas - tu!

1. Kär-mes-ti, ker-ges-ti, mar-si - tak-tis e - da - si,
rõõ-mus meel mei-e teel, lau-lu lüü-es kõ-lab keel.
2. Lauldes me lä - he-me, sü-dis-ti kõik sam-mu-me.
Rõõmus meel mei-e teel, lau-lu lüü-es kõ-lab keel.

Laulda korduva saaterütmiga!

PLAKSUTAMINE
TALLALÖÖK

SO - JO¹
 JO¹ - SO

JO SO JO¹

MATKALAU

*Kaanon**

Reipalt C. Orffi j.

① JO¹ SO ②

Sõ - ber, anna mulle kä - si, min-gem mat-ka - tee - le.

Päi-ke pais-tab, me ei vä - si, laul teeb rõõmsaks mee - le.

Kaasmäng

KSÜLOFON

HARJAKE

KELLAMÄNG

* Kaanon — kahe- või rohkemahäälne keerdlaul, milles kõik hääle-
 rühmad laulavad sama viisi, kuid alustavad erinevatel aegadel.

HÄLLILAU

Õrnalt *p* Läti rahvalaul

1.hääl

1. Äi - u, tu - du, ka - ru - poe - ga, äi - u, tu - du,

2.hääl

Äi - u - lii, äi - u - loo,

SO NA LE

la - me - jal - ga lap - su - ke - ne, tu - - du.

äi - u - lii, äi - u - lool

2. Taat läks tarust kärgi tooma, äiu, tudu,
memm läks metsast marju tooma, tudu.

3. Taat tõi kärgi terve tünni, äiu, tudu,
memm tõi marju mitu korvi, tudu.

* 2. häält võib ka kellamängul mängida.

SEPIKOJAS

J. Oro

R. Päts

Töörütmis

1. hääl

mf SO JO

LE

Kill- köll!

Kill- köll!

2. hääl

mf LE

JO

Tok-tok-tok!

Tok-tok-tok!

PUU-
TRUMM
TRIAN-
GEL

f JO¹ RA

Kill- köll, se - pal nahk-ne põll!
 Kill- köll, rau - ast tu - leb võll!
 Kill- köll, se - pa va - sar rak - sa - tab!
 Kill- köll, se - pa - sell ei kar - da tuld!

Kill- köll!

Tok-tok-tok, tok-tok-tok!

mf NA LE

Kill- kõll, se - pal nahk-ne põll!
 Kill- kõll, rau-ast tu - leb völl.
 Kill- kõll, a - las vas- tu prant-sa - tab.
 Kill- kõll, se - pa töö on pu - has kuld!

mf LE SO JO

Kill- kõll! Tok-tok- tok, tok- tok- tok!

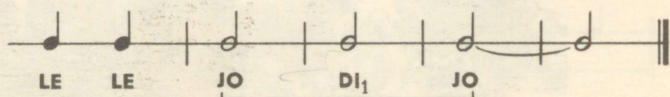
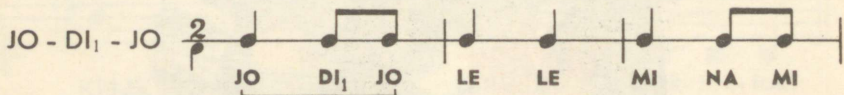
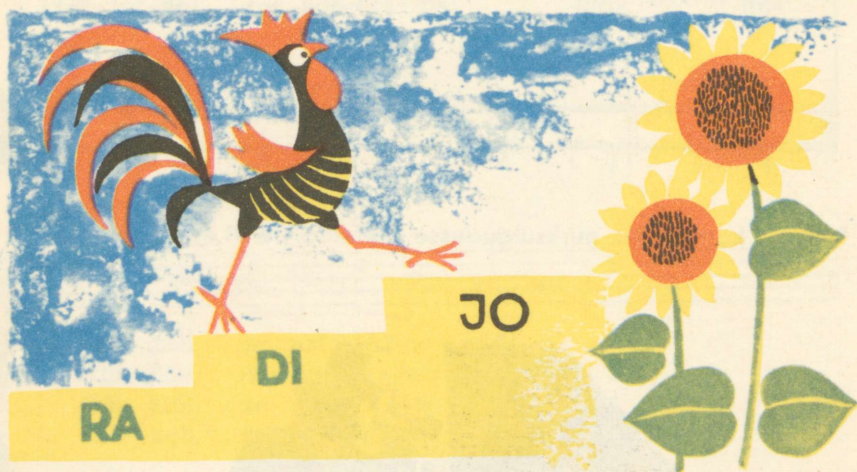
* Soovi korral võib nurksulgudesse asetatud partii ära jätta.

Sageli on lauludes RA₁ ja JO vahel veel üks aste. Selle astme nimi on DI₁

DI käemärk suundub ülespoole, JO juurde.

MINU HANI

J. Oro

Naljatades

Ungari rahvaviis

mf 10 *so* *f* *so*

1. Mi-nu val-ge ha - ni tä-na plehku pa - ni.

PLAKSU-TAMINE

KOPU-TAMINE

> *DI* *RA* *DI* *JO*

Hih-hih-hii, hoh-hoh-hoo, tä-na pleh-ku pa - ni.

2. Hani sulpsas vette,
ma ei saanud kätte.
Hih-hih-hii, hoh-hoh-hoo,
ma ei saanud kätte.

4. Muidu tuleb kotkas,
oled tema nokas.
Oi-oi-oi, ui-ui-ui,
oled tema nokas.

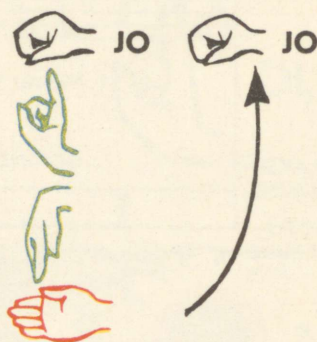
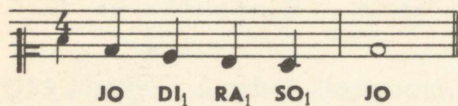
3. Minul paha tuju,
hani, tule koju!
Oi-oi-oi, ui-ui-ui,
hani, tule koju!

5. Hani tuli koju,
minul rõõmus tuju.
Hih-hih-hii, hoh-hoh-hoo,
minul rõõmus tuju.

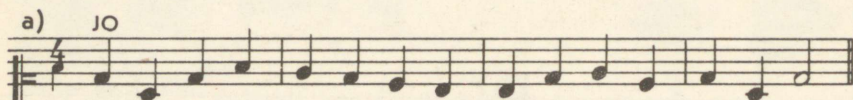
Ülesandeid.

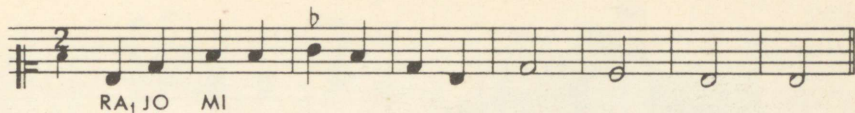
1. Harjutame helitabamist **alumiste** astmetega:

JO DI₁ RA₁ SO₁

2. Loeme astmenimedega. Laulame käemärkide ja noodi järgi.

TUULED NÜÜD PUHUVAD

Rahulikult

Rootsi rahvaviis

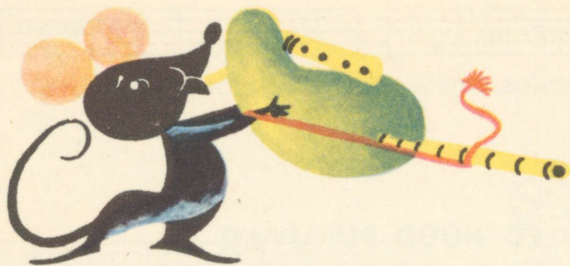

1. Tuu - led nüüd pu - hu - vad ja lai - ne - gi lak - sub,
2. Mä - le - tad, kuis me met - sas, maa - si - kaid sõi - me,
3. Lah - ku - nud lau - lu - lin - nud, põõ - sad - ki pal - jad,
4. Väl - jal nüüd vu - hi - se - vad sü - gi - se - tuu - led,

- kambri - ke - ses kau - ni - ke - ses ah - ju - ke - ne prak - sub.
 hal - jal aa - sal kar - ja - sar - vel lu - gu - sid me löi - me?
 nur - me nõl - vad musten - da - vad, kadund aasad hal - jad.
 tor - mi - lin - nu hää - lit - su - si me - re - kal - dal kuu - led.

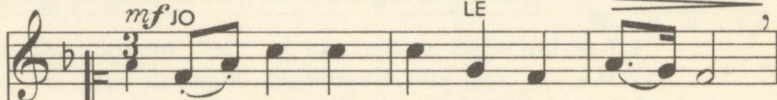
HIIR HÜPPAS

Eesti rahvaviis, sdn. R. Päts

Elavalt

mf 10

LE

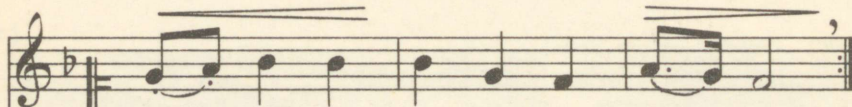

1. Oh se - da e - lu ja õn - ne,
 oh se - da lus - ti ja rõõ - mu,
 2. I-lus't pul - ma - pil - li ja lau - lu,
 se - da lõ - bu, lus - ti ja rõõ - mu,

SÖRMEOTSTEGA

KÄE-
LÖÖK

PÄKAGA

- oh se - da pi - du ja põl - ve,
 to - ru - pill kui kut - sub meid tants' - ma.
 män - gu - mõ - nu, nal - ja ja tral - li,
 kae - ra - jaa - ni, tul - ja - ku tant - su!

f > NA LE LE RA
 DI₁ NA

1. Tril la- la, tral la- la, pa-ne pul- ma- jalg al- la,
 2. Hiir hüppas, kass kar- gas, va- nä karu löi trum- mi,

KSÜLOFON

NA
 LE DI₁

võ- ta pill siis kät- te ja as- tu mei- e et- te.
 kirp ak- nast väl- ja, nahk- pük- sid jal- ga.

UHTI, UHTI, UHKESTI

A. Piirikivi

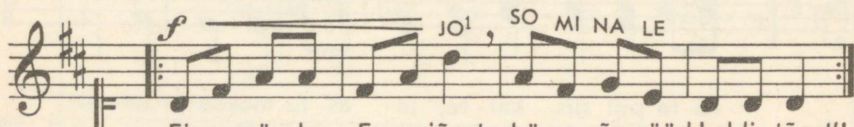
Elavalt

mf

Eesti rahvaviis

1. Uh-ti, uh-ti, uh-kes-ti viisk läks Tartust Vil-jan-di,
kaa-sas põis ja õ-le-kõrs, õ-lekõrs kui sää-se-õrs.

Ei saa ü-le E-majõest, hü-va nõu nüüd kal-lis tõest'!

2. Viisk siis ütles targasti
oma seltsilistele:
«Otsas häda, otsas vaev,
põis ju meil kui loodud laev!
:;Kõrs on mastiks kõlbulik,
mina olen laevnik!» :;

3. Põis aga vastas pörinal,
väga kõlav kõri tal:
«Viisu nõu on imelik,
laev ju olgu laberik!
:;Vaatke, kui ma veeren vees,
kohe oletegi sees!» :;

4. Kõrs siis heitis pikali,
sillakene valmiski.
Viisk nüüd hüüdis: «Sild on hea!
Mina sammun üle pea.»
:;Astus sammu, astus kaks,
sillakene katki praks! :;

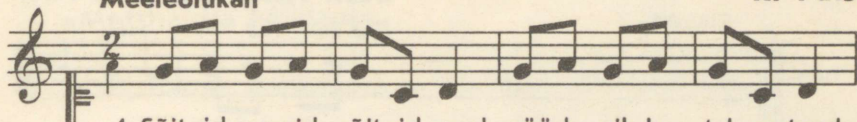
5. Põnnadi, põnnadi hüppas põis,
naeris, mis ta naerda võis.
«Vaata, kuidas rumalad
uppusid nüüd mõlemad.»
:;Tõmbas enda õhku täis,
ja karplauhti lõhki käis! :;

NÄÄRITAADI OOTEL

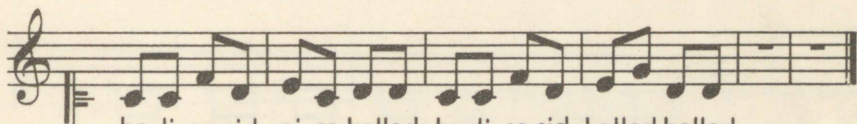
J. Oro

Meeleolukalt

R. Päts

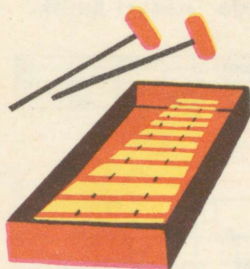

1. Sõit-sid saa-nid, sõit-sid reed mööda pik-ka tal-ve-teed,
2. Oo-tas Ats ja oo-tas Mall, ootsid kau-a ak-na all,
3. Küll on oo-ta - mi-ne pikk, kät-te jõu-ab vi-de-vik,
4. Ju-ba tae-vas paistab kuu. Tei-ses to-as nää-ri-puu,
5. Äk-ki õu-e sõit-sid reed, mööda val-get tal-ve-teed,

he-li-se-sid ai-sa-kellad, he-li-se-sid kellad hellad.
 a-ga nääri-taat ei tu-le, küll on ha-le, küll on ha-le.
 ooda-ta ei enam jõua, kus on nääri-taat nii kaua.
 aga küünlad süüta-ma-fa, sest et taat veel tule-ma-fa.
 he-li-se-sid kellad hellad, nääri-taadi ai-sa-kellad.

Kaasmäng

KELLA - I v.k. p.k.
 MÄNG II p.k. v.k.

KULJUSED
 HARJAKE

v.k. p.k.
 p.k.

KUIDAS LEITI NÄÄRIPUU

E. Niit

Eesti rahvaviisi j. R. Päts

Elavalt *mf* *so* *b*

1. hääl

1. Lu-mi lendab, lu-mi keeb, lu-mi keerleb suu-sa-teel.

2. hääl *mf* *so* *LE* *b*

TRIAN-GEL

HARJA-KE

Liugle, liug-le, li-be suusk, ai-ta lei-da nää-ri-kuusk.

so

2. Mets on röömsa jumeaga,
tuul lööb tantsu lumega.
Tule pilvist välja, kuu,
aita leida nääripuu!

3. Oi, sa kaunis kuuseke,
sinu viime koju me.
Ei me otsi enam muud,
pole ilusamat puud.

Ülesandeid.

1. Kuula järgmisi laule ja ütle, mitmelöögilises taktis need on: «Väike pioneer», «Laste marss», «Uisutamas», «Metshaldja hällilaul».
2. Plaksutame, koputame ja hüüame rütmimänge:

a) **Kaanon**

PLAKSUTAMINE
KOPUTAMINE

2/2

b)

PLAKSUTAMINE
HÜÜDED

3/4

Ai- ai- aa, ai- ai- ai- aa!

c)

KOPUTAMINE
HÜÜDED

3/4

Ai- ai- aa, ai- ai, ai- ai, ai- ai, aa!

NÄÄRILAU

R. Parve

Elevusega

Eesti rahvaviisi j. R. Päts

1. Tä-na kõikjal ü-hel a-jal ü-le suu-re ko-du-maa,
2. Kir-jud kuulid, küünlad valged sä-de-le-vad nää-ri-puul,
3. Laul, mis tä-na täidab saa-le, kaigub vastu nää-ri-ööst,
4. Kõikjal ol-gu küünla-sä-rast palgeil üks ning sa-ma lõom,

Kiiremalt

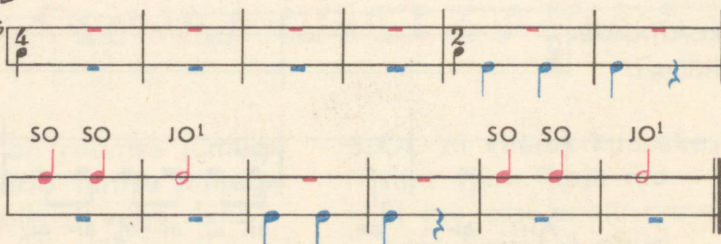
lõu-na pii-ril, põh-ja-ra-jal rõõmsaid laule kuuled sa,
sä-ra-va-mad siis-ki palged, kau-nimad on lau-lud suul,
ju-tus-ta-gu ko-gu maale hoolsusest ja mei-e tööst,
a-ga rahval mei-e pä-rast sil-mis uh-kus, rin-nas rõõm,

lõu-na-pii-ril, põh-ja-ra-jal rõõmsaid lau-le kuuled sa,
sä-ra-va-mad siis-ki pal-ged, kau-ni-mad on lau-lud suul.
ju-tus-ta-gu ko-gu maa-le hoosu-sest ja mei-e tööst.
a-ga rah-val mei-e pä-rast sil-mis uh-kus, rin-nas rõõm.

Kaasmäng

KELLAMÄNG
PUUTRUMM

UUEL AASTAL

V. Beekman

V. Kapp

Uljalts

mf

1. Tu-lid nää-rid tuisand tee-ga, o - li see vast uh-ke sõit,
2. Mets on mee-li-tav ja su-me, põu-es süt-tib suu-sa- ind,
3. Tu - lid nää-rid tuisand tee-ga, o - li see vast' uh-ke sõit,

tu - lid nää-rid lai - a ree-ga, uu - e aas-ta kaa-sa tõid.
ü - le värs-ke, val-ge lu - me kut-sub suu-sa - ta - ma sind.
tu - lid nää-rid lai - a ree-ga, uu - e aas-ta kaa-sa tõid.

Uu - el aas-tal pi - kad päevad, uu - el aas-tal uu - ed tööd.
Küll on pal - ju, pal - ju va - ja kor-da saa-ta nää-ri-kuul,
Uu - el aas-tal pal - ju päe-vi, uu - el aas-tal uu - ed tööd.

A - ga päevad na-piks jää-vad, kui sa lau-sa lul - li lööd.
ui - su - ra - jal või-du a - jab mei - e - ga ka tal - ve-tuul.
Ei need päevad napiks jää-gi, käed vaid julgelt kül-ge löö.

SAKSAD SÖITSID SAANIGA

Rahvaluule

Uljalt

R. Päts

1. hääl *m.f* *f*

Saksad sõitsid saa-ni-ga, mi-na vae-ne kel-gu-ga.
Sakstel tä-kud saa-ni ees, minul koerad kel-gu ees.

2. hääl *m.f* *f*

m.f

I - gas pai-gas käi-sin sees, ik - ka o - lin sakstest ees.

m.f

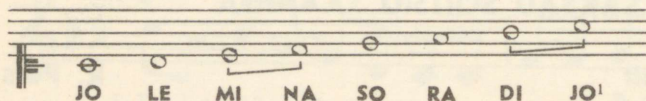
Kaasmäng

HARJAKE

PLAKSUTAMINE

TALLALÖÖK

Astmelisse järjestusse seatult moodustavad helid **heliastmiku**.

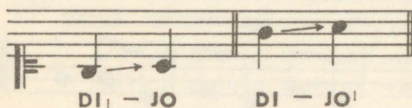
Laulud koosnevad heliastmetest.

Neist kõige meeldejäävam on JO — **põhitoon**.

JO-astmel peatumine jätab niisuguse mulje, nagu oleks lauluviis oma rännakult koju jõudnud.

Kõikide astmete vahed on **tervetoonilised**, välja arvatud MI — NA ja DI — JO¹ vahed, mis on **pooletoonilised**.

Nagu alumine DI₁ suundub alumise JO juurde, nii tungleb ka ülemine DI ülemise JO¹ juurde.

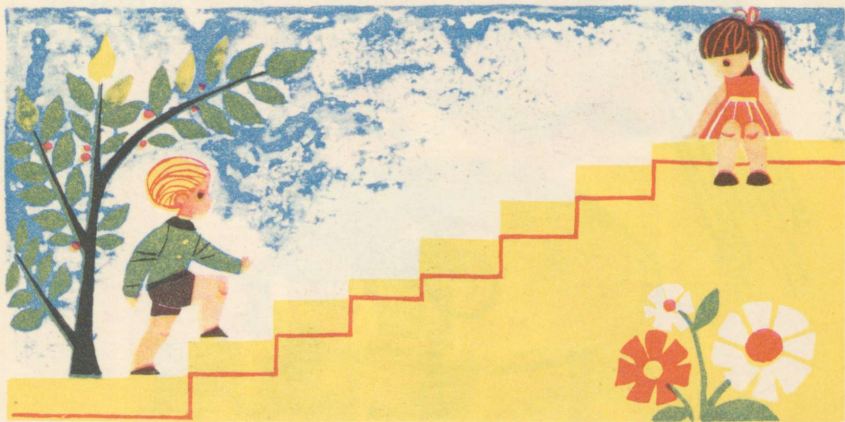
Ülesandeid.

1. Laula heliastmikku

a) näidates iga astet vastava käemärgiga;

b) näidates iga astme asukohta astmikul;

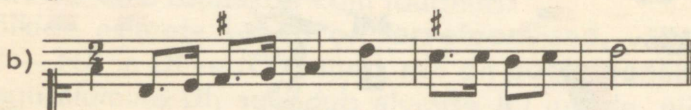
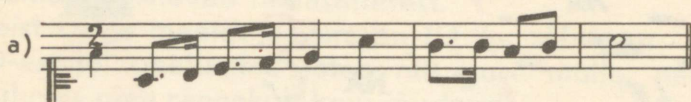

c) jälgides seda noodi järgi:

2. Laula peast astmenimedega laulu «Vihma sajab». Näita neid astmeid astmikul ja kellamängul, aga ka noodireal.

3. Laula helitabamise harjutusi:

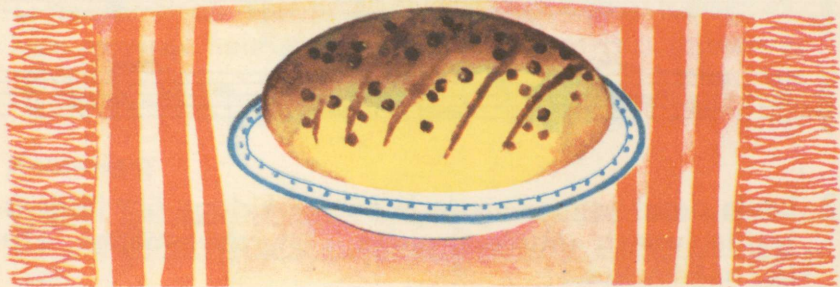
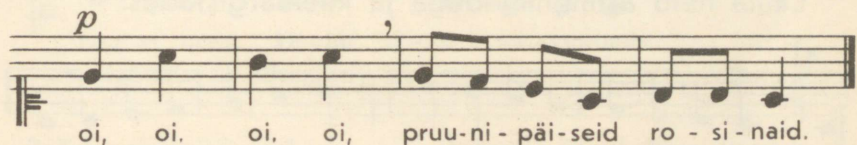
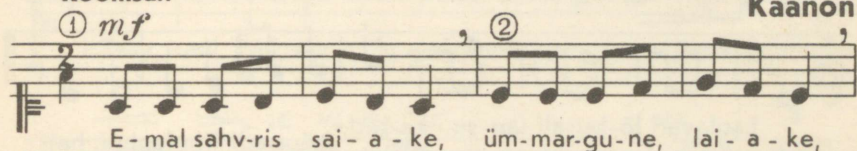
EMAL SAHVRIIS SAIAKE

H. Mänd

Röömsalt

Leedu rahvalaul

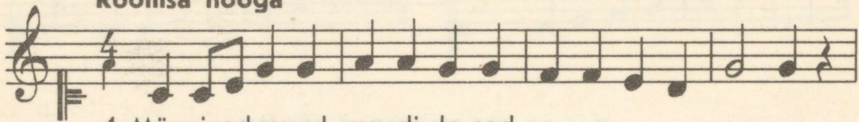
Kaanon

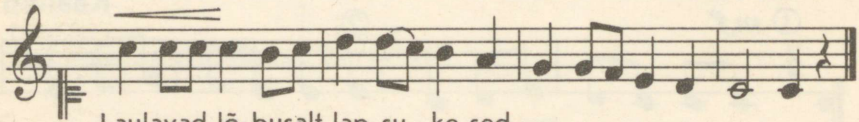
RINGILAUL

Röömsa hooga

Soome rahvalaul

1. Mängivad murul mu-di-la-sed, lii-ri, laa-ri, lei-lei,
2. Nõnda kui sirgud si-ris-ta-ma,

Laulavad lõ-busalt lap-su-ke-sed, hüppadi, hopla, hei, heit
vil-kana varvastel vi-ris-ta-ma,

Ülesandeid.

1. Kirjuta noodivihikusse järgmised heliredelid.
Laula neid astmenimedega ja käemärgistades:

a)

b)

c)

2. Laula peast astmenimedega ja käemärkidega üht järgmistest lauludest: «Mutionu pidu», «Talurahva-mäng», «Tuleb näärivana».

MÄNGULAUL

J. Oro

Röömsalt

Eesti mänguviis
Kaanon

① *f* JO¹ DI ; ②

1. Tsaa, tsaa! Raa, raa! Tu - le homme va - ra! Meil on homme

LE MI NA LE , NA

root-si tants, ka - he si - ku sar - ve - tants, meil on hom - me

root-si tants, ka - he si - ku sar - ve - tants.

2. Tsii, tsii! Rii, rii!

Ära metsa mind vii!
:,: Kuusemetsas karutaat,
haavametsas haldjataat. :,:

3. Tsuu, tsuu! Ruu, ruu!

Jääme parem koju!
:,: Kodus kapis kanarooq,
memmel magus munarooq. :,:

Kaasmäng

PLAKSU-
TAMINE
TALLA-
LÖÖK

Ülesanded.

Improviseerime rahvalaulu taoliselt.

Eesti rahvalaul koosneb sagedasti kahest ühesugusest lausest, esimese laulab **eeslaulja**, teise — **koor**.

1. Laula alguslause noodi järgi eeslauljana ja klass korraku seda koorina.

EESLAULJA KOOR

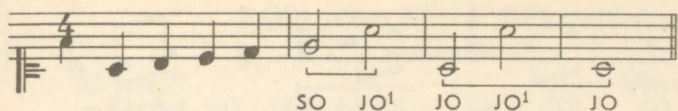
Käi sa, kii-ke, kõrge - el-le, käi sa, kii-ke, kõrge - el-le,
kõr-ge - el-le, kauge - el-le, kõrge - el-le, kauge - el-le.

Mõnikord jääb rahvalaulu esimene lõik justkui poolikuks, nagu oodates, et teine lõik lõpeks põhitoonil.

2. Laula alguslause noodi järgi ja improviseeri selle juurde lõik, mis lõpeks põhitoonil.

Käi-es lau-lu lau-la-me, käi-es lau-lu lau-la-me.
Lip-pu kõr-gel hoi-a-me, lip-pu kõr-gel hoi-a-me.

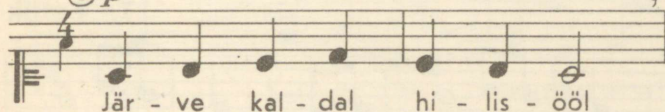
3. Kirjuta «Konnakaanoni» sõnad silbitatult noodivihikusse joonestiku alla.

KONNAKAANON

Mõnusalt

① *p*

② *mf*

,③ *f*

Ülesandeid.

1. Kuula, mitmelöögilises taktis on «Konnakaanon» ja märgi vastav number noodivihikus joonestiku algusesse.
2. Kuula veel ja tõmba rõhuliste silpide ette noodijoonestikul taktijooned.
3. Kuula laulu taktipaaride kaupa. Noodista laulu rütm ja meloodia nii, et põhitoon asuks abijoonel.
4. Laulame seda laulu käemärgistades, astmenimedega, sõnadega.
5. Laulame kahehäälselt (kaanonina).
6. Milline on selles laulus kõrgeim heliaste? Milline on madalaim?
7. Mida tähendavad märgid **p**, **f**, **mf**?
8. Näita rändnoodiga tahvilil laulu «Emal sahvis saiake» alguslauset.

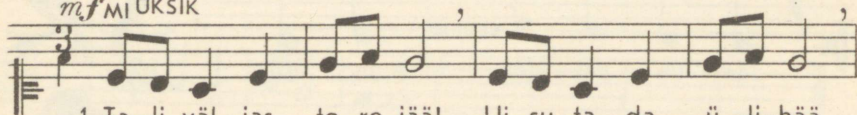
UISUTAMAS

E. Enno

Hoogsalt

mf MI ÜKSIK

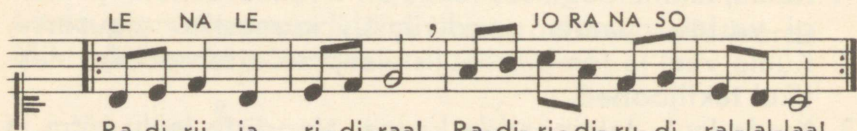
T. Vettik

1. Ta-li väl-jas, to-re jää! Ui-su-ta-da ü-li-hää.
2. Jää on li-be na-gu klaas! Ui-sud ai-na un-da-mas!
3. Ui-su-me-hed u-ha-ma! Trit-su-me-hed trib-la-ma!

Ra-tas-kaa-ri en-ne nii, ja siis jäl-le tei-si-ti!

LE NA LE JO RA NA SO
Ra-di-rii ja ri-di-raa! Ra-di-ri-di-ru-di, ral-lal-laa!

KÜLL ON KENA KELGUGA

R. Kamsen

Röömsalt

mf SO

N A LE

Ukraina rahvaviis

2. Laiäl luhal säravad jää ja lumi vastu. Oi, oi, säravad jää ja lumi vastu.
3. Lumehelbed helgivad, puiel ehted uued. Oi, oi, helgivad, puiel ehted uued.

4. Kadakatel karjamaal seljas lumekuued. Oi, oi, kadakatel seljas lumekuued.
5. Küll on kena kelguga hangest alla lasta. Oi, oi, kelguga hangest alla lasta.

Kaasmäng

P.K. P.K. P.K.

V.K. V.K. V.K. V.K.

KELLA-MÄNG

KSÖLO-FON

HARJAKE

KOLA-KARBIKE

TAMBU-RIIN

LABAJALAVALLS

Eesti tantsuviis

R. Päts

Veereldes

f JO¹ DI RA NA LE

1.2. Vat-lup-sa-di, luu-san-ga-di, köt-köp-sa-di, kuld-kin-ga-di,

>

siid sii- ra-di, lä-bi-vii- ra-di, nak-nae-la-di, pak-pae-la-di!

mf (kordamisel *p*)

NA RA LE NA

Puu-puu-sa-di, pum-ma-de-ra, viu-vip-sa-di, vil-la-de-ra!

f *>*

Vat-lup-sa-di, luu-san-ga-di, köt-köp-sa-di, kuld-kin-ga-di,

>

1. tip-tap-pa-di, häs-ti tih-ti, är-ge las-ke kä-si lah-ti!
2. tip-tap-pa-di, ta-had tant-si, la-se la-ba-ja-la vals-si!

Kaasmäng

SÖRME-
OTSTEGA
PÄKAGA

KANNALÖÖK

KOOLIS

Õ. Seiman

Elavalt

R. Päts

1. hääl

MI SO RA

1. Siis, kui hommik õrn ja e-re saabus meile liu-el-des,
 2. Terves koolis Ma-re-Mal-le kõige hoolsam pi-o-neer,
 3. A-ga Mare-Mall on lah-ke, a-biks kõigil meel-di,

2. hääl

JO

1. Siis kui hommik saabus mei-le
 2. Ter-ves koolis kõige hoolsam
 3. A-ga Ma-re a-biks kõigil

MI SO LE RA SO

ju-ba las-te kir-ju pe-re õp-pis vi-salt koo-li-des.
 vii-test, mis on pandud tal-le sä-rab ter-ve vi-hu-veer.
 näi-tab, kui-das või-ta kah-te, jõu-da nel-jast vii-e-ni.

**

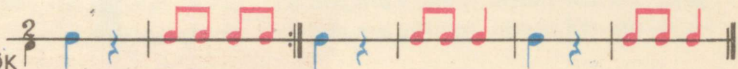
oi,
 oi,
 oi,

koo-li-des.
 pi-o-neer.
 kõi-gi-le.

* 2. hääl võib mängida ka kellamängu.

** Soovikorral võib selle asemel ühineda 1. hääleaga.

KOPUTA-
 MINE
 TALLALÖÖK

KOONDLOETELU TUNDMAÕPITUD RÜTMIMÄRKIDEST

Noodid

1-löögiline

4-löögiline

2-löögiline

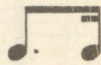
poolelöögiliste paar

3-löögiline

kiirhüppe rütm

Pausid

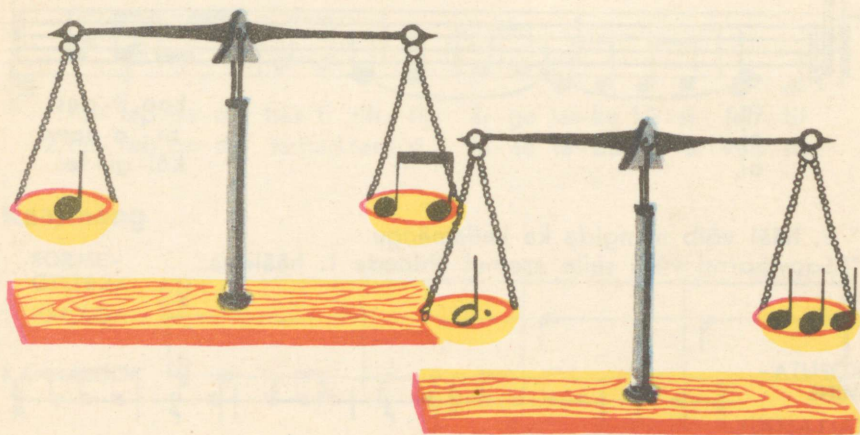
1-löögiline

2-löögiline

4-löögiline ja tervetakti paus

MEIE SANGARID

J. Kaidla ja A. Mirka

Mehiselt

mf

M. Terri

1. Kuu-la, lau - lu - ga sõ - du - rid sam - mu - vad teel: au ja
2. Na - gu noo - led, nii kii - red on len - nu - kid meil. Pu - na -
3. Suured lae - vad me rei - dil on päe - val ja, ööl. I - ga

kuulsus on Ko - dumaa suu - rel armeel! Meie kõi - ki - de rah - vaste
viisnurgad tii - badel hel - givad neil. Näevad lendu - rid lin - nu ja
kap - ten ja madrus on aus - ta - val tööl: nende kaitsta on rannik ja

käits - ja on ta. E - la ra - hus, me võimas, armas Ko - du - maa!
lau - la - vad ka: e - la ra - hus, me võimas, armas Ko - du - maa.
i - ga me saar. - E - la ra - hus, me võimas, armas Ko - du - maa!

Laulame käemärkide ja noodi järgi kahehäälselt:

a)

1. hääl

MI SO RA

2. hääl

MI SO RA

JO! SO

b)

1. hääl

2. hääl

JO! RÄ SO MI JO

DUUR JA MOLL (Mažoor ja minoor)

Osa lauludest (näiteks «Labajalavalss», «Mängulaul», «Süda tuksub», «Hiir hüppas») on särava, rõõmsa kõlaga, teised aga (näiteks «Kus mu väike linnukene», «Minu vanaema», «Meil aiaäärne tänavas») pehme, mõnikord isegi nukra kõlaga. Muusikalises keeles öeldakse rõõmsakõlaliste laulude kohta, et need on **duuris** (või duur-helilaadis), nukrakõlaliste kohta aga — **mollis** (või moll-helilaadis).

Duur-heliredeliga juba tutvusime — lk. 58.
Laulame ka moll-heliredelit.
Moll-heliredeli põhitooniks on RA.

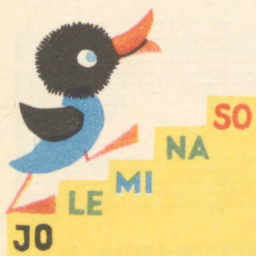

DUUR- JA MOLL-KOLMKÖLA.

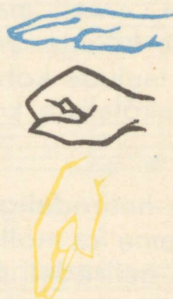
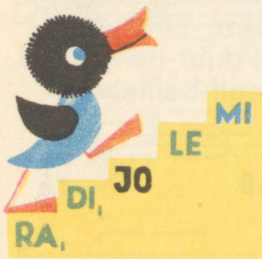
Heliredeli astmed JO MI SO moodustavad röömsaimelise kolmköla. See on **duur-kolmköla**.

Astmed RA₁—JO—MI moodustavad aga nukrailmelise kolmköla — **moll-kolmköla**.

Duur-kolmköla põhitooniks on JO

Moll-kolmköla põhitooniks on RA

RA₁-JO-MI

Ülesandeid.

1. Kuula järgmisi laule, taba nende lõppedes põhitoon ja kolmkõla ning määratle selle järgi, kas laul on duuris või mollis (mažooris või minooris): «Labajalavalss», «Emakesele», «Laste marss», «Minu vanaema».
2. Laula järgmisi rütmiseeritud astmeid noodi järgi, taba siis põhitoon ja kolmkõla ning ütle, kas laul on duuris või mollis.

ÕHTULAUL

2

RA₁ DI₁ JO LE MI JO DI₁ LE JO DI₁ RA₁

U - ne - ra - hu too - ja öö on tu - le - mas,
päi - ke lä - heb loo - ja hiil - ges i - lu - sas.

RINGILAU

2

MI LE MI JO DI₁ DI₁ RA₁

Kõn - nin pär - ja - ga ma
ü - le õit - se - va ra'a.
Lem - be on mi - nu meel,
lau - lu lak - su - tab keel!

Laulame duuris ja mollis (mažooris ja minooris)

LAULA, LAULA, SUUKENE

Pikaldaselt

mf JO MI SO

Duur

Lau-la, lau-la, suu - ke - ne, lii - gu, lin - nu kee - le - ke - ne,

p RA₁ SO MI

Moll

küll saad siis sa vai - ta ol - la, kui saad al - la mus - ta mul - la.

KIISUKE

Elavalt

mf

Tšehhi rahvalaul

1. Kii - su - ke - sel väl - jas röö - mus meel, röö - mus meel,

mf LE 1. SO 2.

Tšehhi rahvalaul

päi - ke pais - tab soo - jalt õu - e teel, teel.

mf RA₁

2. Kii-su-ke-sel to - as kurb on meel, kurb on meel,

mf

vih-ma-pi-sar hüp-leb õu - e - teel, teel.

TANTSULAUL

K. Korsen

Hoogsalt

Vene rahvaviisi j. kaanoniks sdn. R. Päts

① RA₁ DI₁ JO

②

1. Rut-ta, rut-ta, kummar-da, läh-me ko-he tant-si-ma.
2. Vir-galvii-sil vi-hi-nal, pi-ki saa-li sa-hi-nal,
3. Kui ka vai-kib pil-li-hääl, tant-si-ma-ta tants ei jää,

③

RA₁

- Al - gab se - da-maid tants, mis kut-sub lõ - bu-said.
 len - nul lui-ge-na ul - ja lau-lu - hõis-ke-ga!
 het - ke pu-ha-nud, kaa - sa tu - le, al-gan uut.

Kaasmäng

KELLA -
MÄNG

TAMBU -
RIIN

HARJAKE

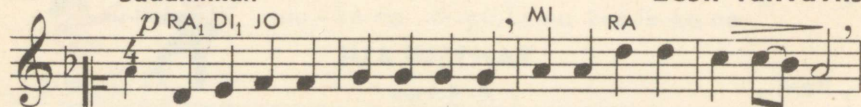

MINU VANAEMA

A. Haava

Südamlikult

Eesti rahvaviis

1. Va-na-e-ma hel-de, lah-ke o-li kal-lis mi-nu-le,

o-li mi-nu lap-se-põl-ve soo-jen-da-ja päi-ke-ne.

2. Kuis ta, õnnis, pehmel käel
minu peakest silitas,
armurikkal häälel, sõnal
õpetas ja juhatas.
3. Hauas puhkab vanaema,
aga minu südame
jään'd on läige tema silmist,
tema kuju kullane.
4. Kullerkupud, jaanililled
eide haulal õitsegu,
tähe sära, päikse hiilgus,
kallist kalmu ehtigu.

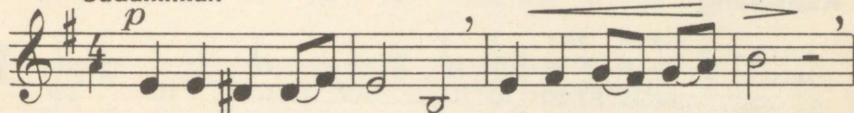

EMAKESELE

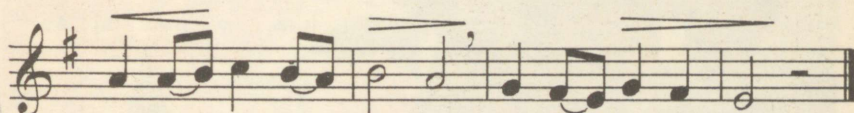
A. Oengo-Johanson

M. Härma

Südamlikult

1. E - ma, kal - lis e - ma, o - led nõn - da hea,

pa - nen si - nu sül - le o - ma väik-se pea.

2. Käsi nõnda pehme,
nõnda selge silm,
süda hell ja avar,
armurikas ilm.

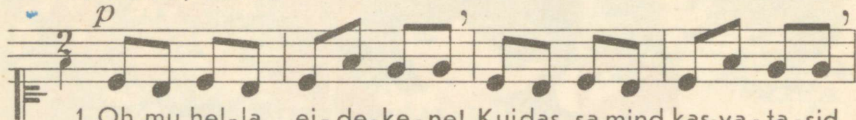
3. Ema, kallis ema,
kui saan suureks kord,
küll siis sinu hoole
tasun tuhatvõrd.

OLE TERVE, EIDEKENE

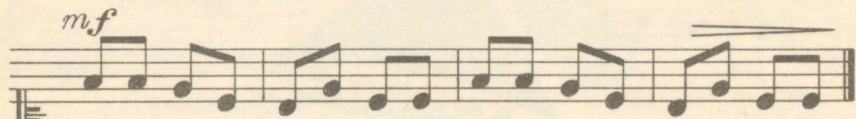
Eesti rahvalaul

Pikaldaselt, hellalt

R. Päts

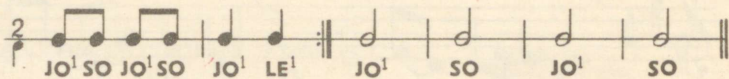
1. Oh, mu hel-la ei-de-ke-ne! Kuidas sa mind kas-va-ta-sid,
2. Oh, mu hel-la ei-de-ke-ne! Kuidas sa mind kas-va-ta-sid,
3. O-le ter-ve, ei-de-ke-ne, min-da nõnda kas-va-ta-mast,

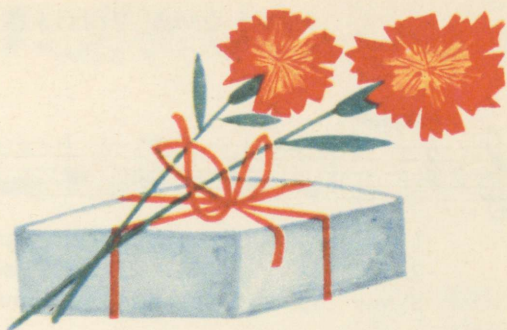

kas-va-ta-sid, kal-lis-ta-sid, ü-les tõtsid, hü-pa-ta-sid.
ma-ha pa-nid, män-gi-ta-sid, ka-hel kä-el kii-gu-ta-sid.
min-da nõn-da kas-va-ta-mast, kas-va-ta-mast, kal-lis-ta-mast.

Kaasmäng

KELLA-
MÄNG

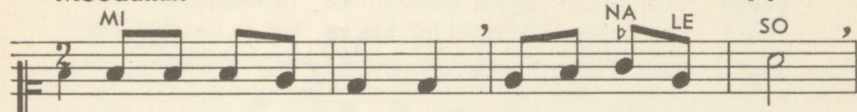

PIDUPÄEVAL MÄRTSIS

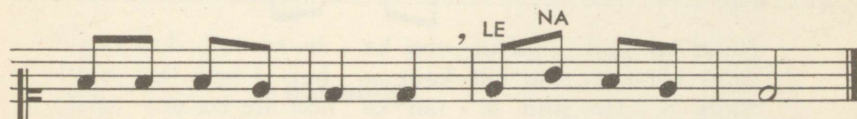
K. Korsen

A. Filippenko

Möödukalt

1. Ka - hek - san - dal märt - sil meil on pi - du - päev,
 2. Tä - nu - sõ - nu tal - le vaik - selt üt - len ma,

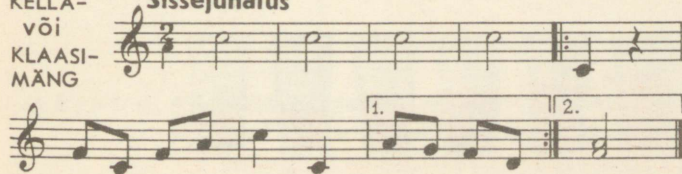

as - tun e - ma et - te, kin - gid, lil - led käes.
 hea ja hell ta mul - le, kõi - gist kal - lim ta.

Kaasmäng

KELLA-
 vői
 KLAASI-
 MÄNG

Sissejuhatus

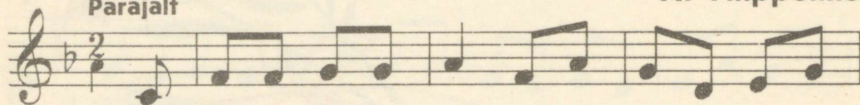

MU EMA VIRGAD KÄED

K. Korsen

Parajalt

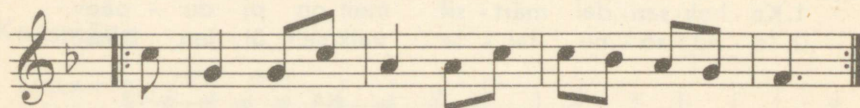
A. Filippenko

1. Kui pal-ju head on tei-nud mu e-ma vir-gad
2. Me tä-nu-sõ-nad, lil-led-kõik rää-gi-vad su
3. Mis nai-sed kor-da saat-nud, meil kii-dab ko-du -

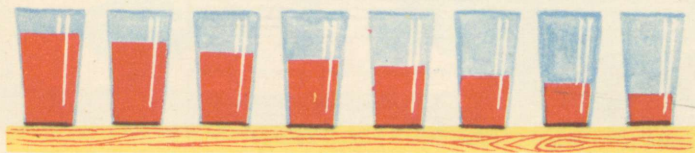
käed! On ka-heksandal märt-sil ka te-mal pi-du-päev.
tööst, neis las-te röömsaid pil-ke su hel-la hoo-le eest.
maa. Sind, kal-lis e-ma, ai-tan ka hom-me ko-dus ma.

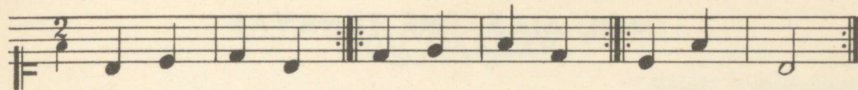

Nüüd tul-nud, nüüd tul-nud ka te-mal' pi-du-päev!
Sind kiit-kem, sind kiit-kem su hel-la hoo-le eest!
Sind ai-tan, sind ai-tan ka hom-me ko-dus ma!

Kaasmäng

KELLA-
või
KLAASI-
MÄNG

Laula lehest astmenimede ja sõnadega!

RONGID, RONGID VURISEVAD

E. Esop

L. Kõlar

3-h. kaanon

Liikuvalt

① *p* # ② *mf*

Ron-gid, ron-gid vu-ri-se-vad, a-ga roo-pad

③ *f*

nu-ri-se-vad: ras-ke, ras-ke, ras-ke, ras-ke,
pu-ha-ta meid vei-di las-ke!

Kaasmäng

TRIANGEL
TAMBURIIN

HARJAKE
ÖÖSORR

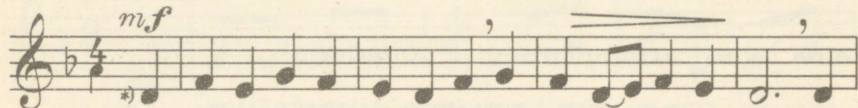
Märkus. Alustada aeglaselt, tempot kord-korralt kiirendada.
3. korral häälerühmad lõpetagu üksteise järel.

MEIL AIAÄÄRNE TÄNAVAS

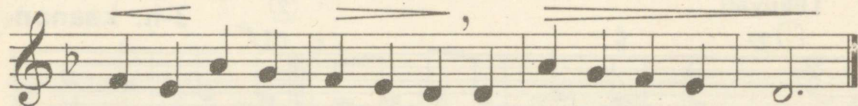
L. Koidula

Pikaldaselt

Eesti rahvaviis

1. Meil ai - a äär-ne tä-navas, kui ar - mas o - li see, kus

kas-te-hei-nas põl-vi-ni me lap-sed jook-si - me.

2. Kus ehani ma mängisin
küll lille, rohuga,
kus vanataat käekõrval mind
tõi tuppa magama.
3. Kui üle aia tahtsin siis
ta kombel vaadata,
«Laps, oota,» ütles ta, «see aeg
on kiire tulema.»
4. Aeg tuli ... Maa ja mere peal
silm mõnda seletas, —
ei poolt nii armas olnud seal
kui külatänavas.

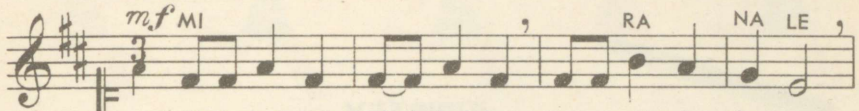
* Kui laul algab rõhuta taktiosaga,
siis nimetatakse viimast **eeltaktiks**.

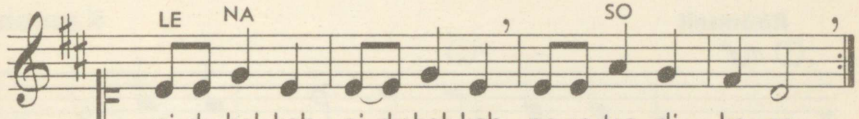
PIDU HAKKAB

Eesti rahvalaul,
sdn. R. Päts

Tantsurütmis

1. Pi-du hak-kab, pi-du hak-kab, pe-re-ei- de - ke - ne,

pi-du hak-kab, pi-du hak-kab, pe-re-taa-di - ke - ne.

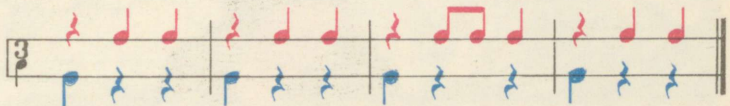
Ai, rai, ral - la, ra-di-ral-lal, laa, laa.

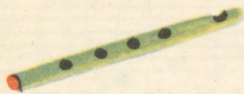
2. Pane pulmajalg alla,
pereeidekene,
pane pulmajalg alla,
peretaadikene.
3. Seda lusti, seda rõõmu,
pereeidekene,
seda lusti, seda rõõmu,
peretaadikene.

Kaasmäng (lõpufraasi jaoks)

HARJAKE
KÖLA-
PULGAD

JÜRIPÄEV

Rõõmsalt

Kaanon

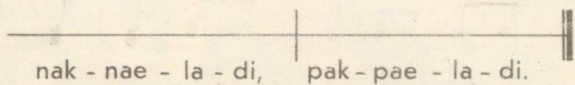
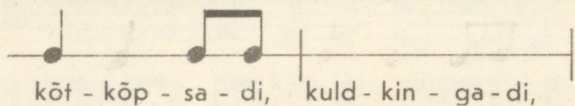
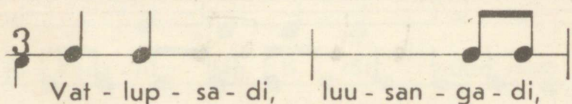
① *mf*

②

2. Kirjuta «Labajalavalsi» rütmikatkend noodivihikusse ja märgi lünkadesse puuduvad noodid.

3. Kirjuta noodivihikusse joonestikule järgmised heliastmed ühelögilistes nootides:

a) JO — 1. joone all

$\overset{2}{\underset{\text{p}}{\text{m}}}$ JO MI | JO MI | SO RA | SO $\dot{\text{z}}$ |
NA LE | RA SO | RA DI | JO' $\dot{\text{z}}$ ||

b) JO — 1. vahes

$\overset{2}{\underset{\text{p}}{\text{m}}}$ JO LE | MI SO | RA JO' | JO NA |
MI SO | MI JO | RA, SO, | JO $\dot{\text{z}}$ ||

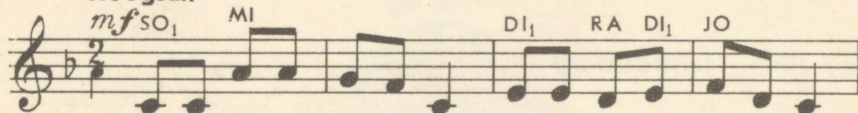

MEISTERMEES

E. Esop

Hoogsalt

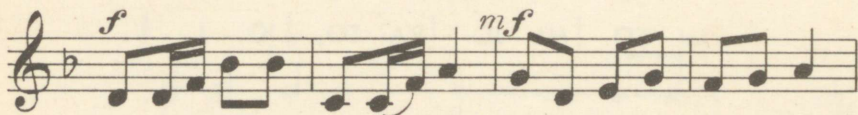
R. Lätte

1. Aeg nii ki - be - kii-reltkäob; meister mürsepp ki-ve laob:
2. Ta ei kar-da, ta ei väsi, kii-reltki-ve laob ta käsi.

üks ja kaks ja üks ja kaks, mürsepp-meistril tu-gev jaks.
Meistri käe all üks ja kaks, linn meil kas-vab kau-ni-maks.

Tral-la-la, lal-lal, üks ja kaks! Mürsepp-meistril tu-gev jaks.
Linn meil kas-vab kau-ni-maks.

Tral-la-la, lal-lal, üks ja kaks! Mürsepp-meistril tu-gev jaks.
Linn meil kas-vab kau-ni-maks.

Kaasmäng

KOLAPULGAD

TRIANGEL

VÖRUTRUMM
(NUIAGA)

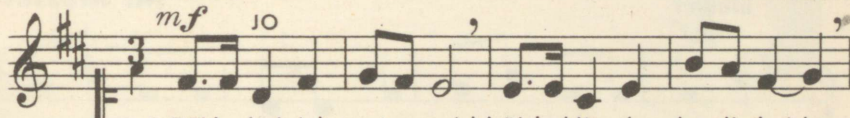

VÄIKE PIONEER

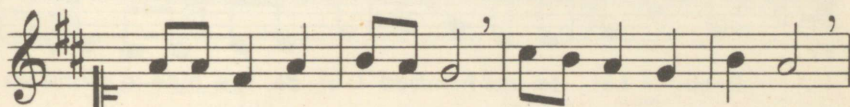
M. Linnamägi

Rõõmsalt

A. Ridali

1. Päi-ke kul-dab met-sa-puid, hõiskel lin-de, lau-li-kuid.—
2. Väi-ke o-len mi-na veel, kaa-sa tõt-tan met-sa-teel.
3. Hea on ol-la pi-o-neer, õp-pi-mi-ses teistest ees.

Pi-o-nee-rid met-sa-teel käi-vad rei-pal sam-mul,
 Pi-o-nee-riks saa-da ma u-nis-ta-sin am-mu.
 Rõõm on suu-reks kas-va-da, kasuks ko-du-maa-le.

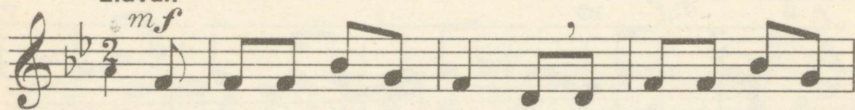
pi-o-nee-rid met-sa-teel käi-vad rei-pal sam-mul.
 Pi-o-nee-riks saa-da ma u-nis-ta-sin am-mu.
 Rõõm on suu-reks kas-va-da, kasuks ko-du-maa-le.

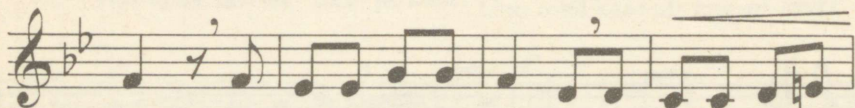
PUUTÖÖLISTE LAUL

Elavalt

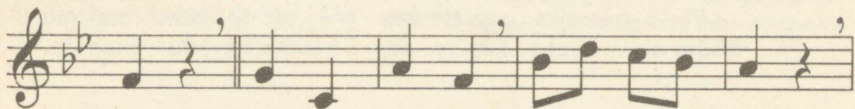
M. Krassev

1. Me sae-me, sae-me lau - da, töö ai - na ki - hab,

keeb. Las te - ras-hambad laul - da, see mee-le rõõmsaks

teeb. Sing-sang, sing-sang! Sah-sah-sah-sah- sah!

Sing- sang, sing- sang! Sah- sah-sah- sah- sah!

2. Me hõoveldame hoogsalt,
 et sile oleks laud.
 Ning pikki laaste voogsalt
 veab välja hõovliraud.
 ∴ Siuh-ha, siuh-ha!
 Säuh-säuh, säuh-säuh-säuh! ∴

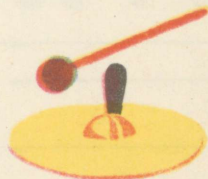
3. Siis vasaraga lauad
 me kokku klopsime
 ja hästi, hästi naelad
 kõik sisse toksime.
 ∴ Põm-ma, põm-ma!
 Tok-tok-tok-tok-tok! ∴

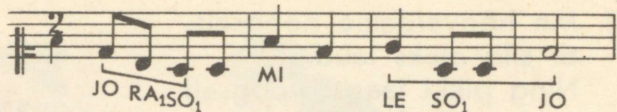

Kaasmäng

HARJAKE
 TALDRIK
 (PEHME
 NUIAGA)

- * 2. salmis: kraaplauake.
 3. salmis: harjakese asemel kõlapulgad;
 taldrik trianglipulgaga.

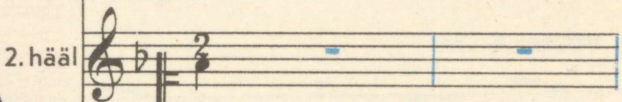
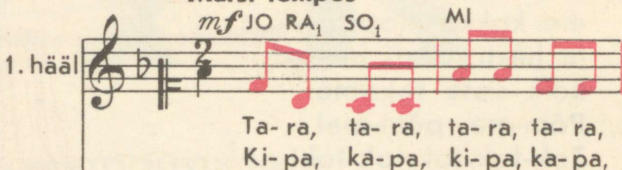

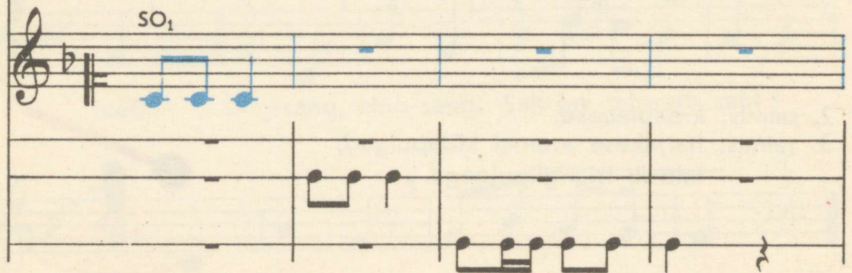
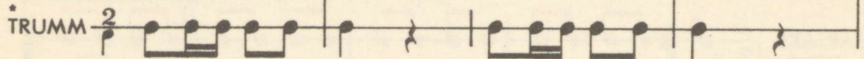
PIONEERIDE MARSS

Marsi tempos

R. Päts

PLAKSUTAMINE
TALLALÖÖK

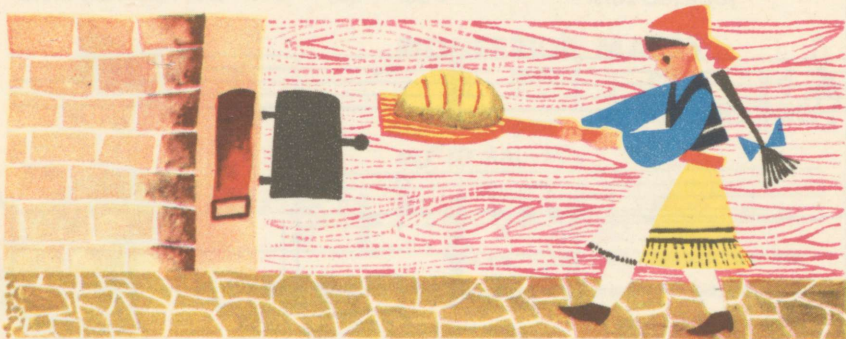

ri - vi - samm. Pa - sun hää - ab, pasun hääab
 jookseb Jüts. Vaat - ke, poi - sid, vaatke, poisid

f RA

LE , NA LE SO
 ta-ra-raa, tä - na meil on, täna meil on suur paraad.
 ü-hes reas, vaat - ke, vaat-ke, tut-tavaid-ki nen-de seas.

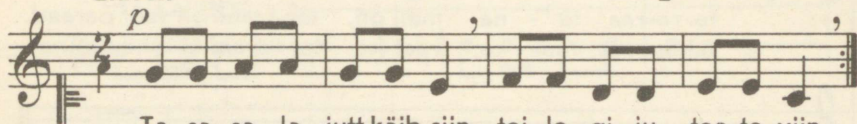
* Trummi partii õppida kuulmise järgi.

SALAJUTT

Elavalt

Ungari rahvaviis

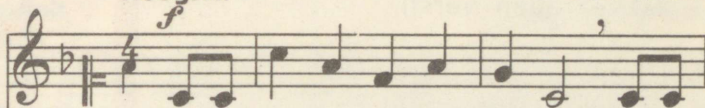

HOMMIKVÖIMLEMINE

J. Kaidla

Hoogsalt

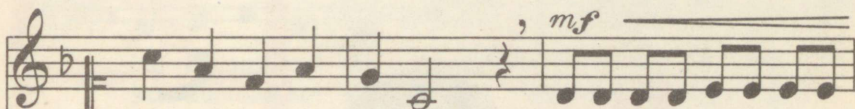
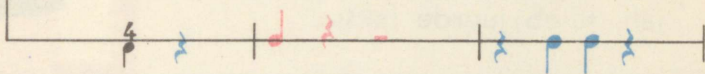
R. Lätte

1. Hommikvõim-le - mi - ne al - gab! Tõs-tan

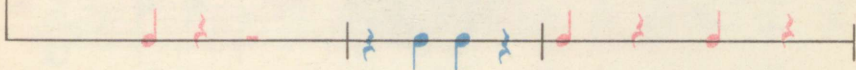
PLAKSUTA -
MINE

TALLALÖÖK

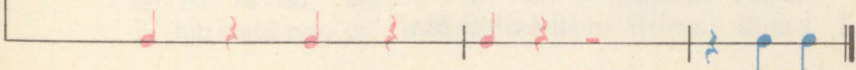

kätt ja tõs-tan jal - ga.

Kü-ki-tan ja tõusen püsti,

si - ru-tan end sirgeks hästi, si - ru - tan end häs - ti.

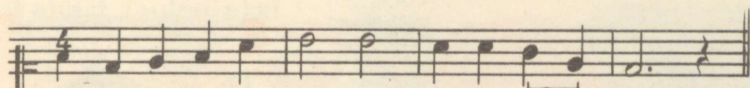

2. Viskan palli, hoplaa! Püüa!
Katsu käega vastu lüüa!
Hoop läks mööda, jookse, rutta,
kes saab palli kinni võtta!
Kes saab kinni võtta!
3. Pisut ronida ka soovin.
Oskust redelil ma proovin.
Nagu orav osavasti
saali lakke jõuan varsti,
lakke jõuan varsti.
4. Hüpik-hüpik kõrgemale,
õlanukid sirgemale!
Nii ma kasvan pikemaks,
mul tuleb tervis, tuleb jaks,
jah, tuleb juurde jaksu.

Ülesandeid.

1. Kuula järgmisi laule; taba igaühe põhitoon ja kolmkõla ning määra kindlaks, kas see on duuris või mollis: «Uhti, uhti, uhkesti», «Minu hani», «Meil aiaäärne tänavas».
2. Laula igast antud toonist duur-kolmkõla tõusvas ja las-kuvas suunas.
3. Laula samuti moll-kolmkõla.

NA LE

LAUL SUUREST LENINIST

(Eesti k. tõlge H. Kaljuste)

Innukalt

mf

A. Filippenko

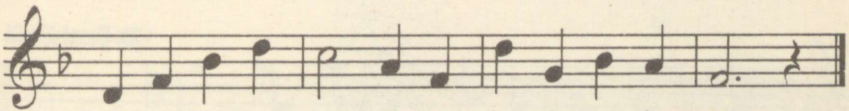
1. Pais-tab sä - rav päi - ke - ne ü - le maa ja vee,
2. O - ma e - lu meie heaks eal ei säästnud ta,

lau - lu suu - rest Le - ni - nist nüüd me lau - la - me.
ko - dumaad kui aaret ta hoid - ma õ - pe - tas.

La - hin - gu - tes kind - lalt vaen - la - si ta löi,
Tu - ge - va - teks, jul - ge - teks kas - va - me kord me,

õn - ne, ra - hu kal - li - le ko - du - maa - le tõi.
ju - hib meid par - tei möö - da le - nin - lik - ku teed.

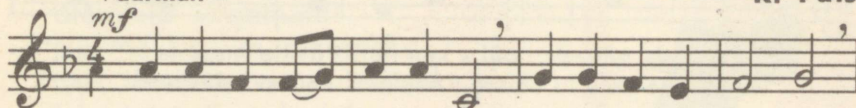
RAHVASTE SÖPRUSLAUL

A. Mirka

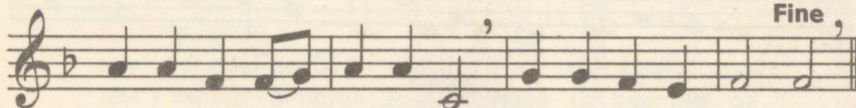
Väärikalt

mf

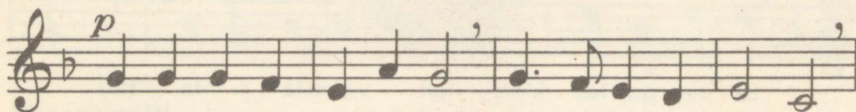
R. Päts

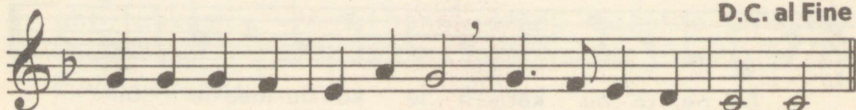
Ees-ti on mu sün-ni-maa, kus ma kas-van suu-reks,

siin mu ko - du kau-ni - ke, i - sa, e - ma juu - res.

Tei-sed Lii-du rah-vad kõik söp - radeks on mei - le,

suu-reks saa-des ta - han ma kül - la min-na nei - le.

Lehest laulmiseks!

MAI

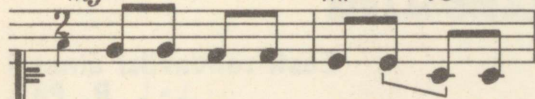
K. Merilaas

Röömsalt

mf SO

Eesti rahvaviis

MI JO

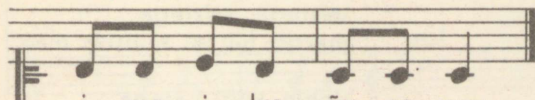
Pais-tab päev ja vih-ma sa-jab,

kät-te jõu-ab õi-e-kuu,

vars-ti nu-pud lah-ti a-jab

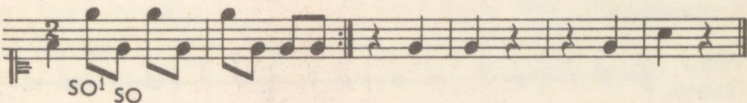

i-me-i-lus õu-na-puu.

Kaasmäng

KSÜLO -
FON

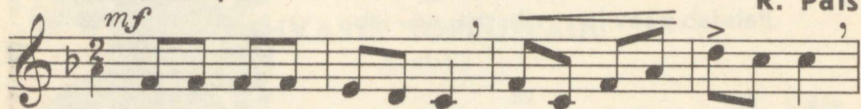

LASTE MARSS

Marsi tempos

Eesti rahvaviisi ainetel
R. Päts

1. Lapsed, läh-me lau-lu-ga mööda maada marssi-ma,

lau-lu-ga, lau-lu-ga mööda maada marssi-ma, marssi-ma!

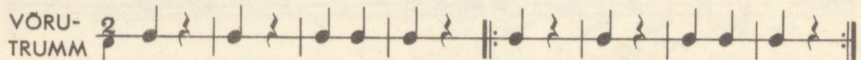
2. Juku on meil lipumees,
astub uhkelt kõige ees,
lipumees, lipumees,
astub uhkelt kõige ees.

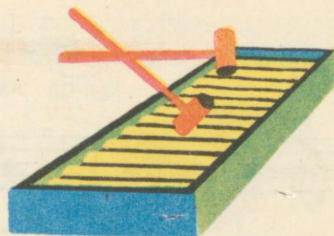
4. Tõnu ühes teistega
marsib nii, et mütsub maa,
teistega, teistega,
marsib nii, et mütsub maa.

3. Juku järel astub Ats,
ta lööb trummi: põmm ja mats,
astub Ats, astub Ats,
ta lööb trummi: põmm ja mats.

5. Vehib takti kätega,
laulab ikka: lal-lal-laa,
lal-lal-laa, lal-lal-laa,
laulab ikka: lal-lal-laa!

Kaasmäng

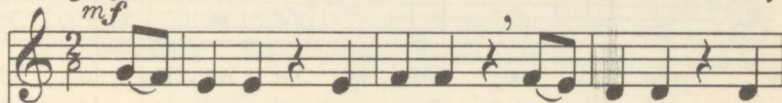

KELLAMÄNG

Kiirelt

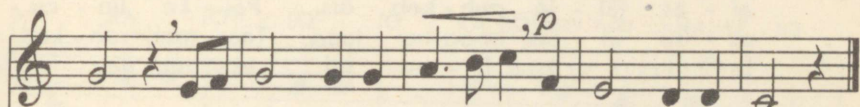
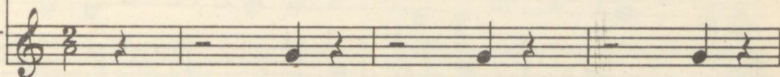
$d = \text{♩}$
mf

W. A. Mozarti j.

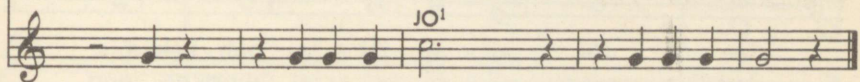

1. Kui kau-nilt see kõ-lab, kui i-lus see

KELLA-
MÄNG

hää! la-la- laa, la-lal, la-lal-lal-lal, laa, la-lal- laa.

2. Ei sellist ma kuulnud,
ei näinud ma veel!
La-la, laa, la-lal,
lal-lal-lal-lal,
laa, la-lal, laa!

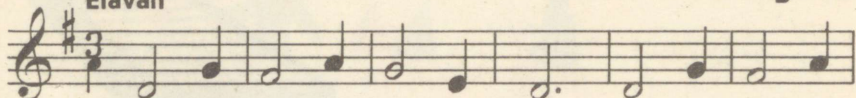
3. Kui kaunilt see kõlab,
kui ilus see hää!
La-la, laa, la-lal,
lal-lal-lal-lal,
laa, la-lal, laa!

MAILAUL

M. Lebanidze (Tõlk. K. Korsen)

Elavalt

R. Lagidze

1. Meel nii lõ - bus, tul - nud mai, soo - just tul - vab
 2. Linn on kau - nis, linn kui uus, puh - tas kuu - es
 3. Hõis - kel rong - käik sam - me seab vär - vi - rik - kas

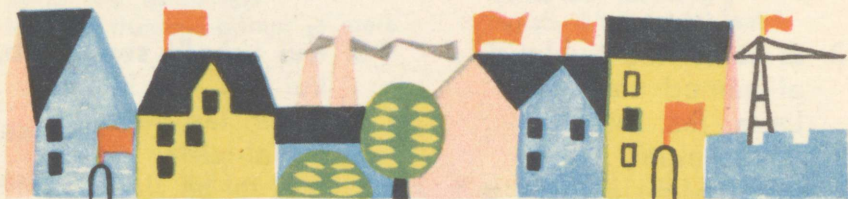
tae - vas lai! Päi - ke lin - nu - lau - lu tõi,
 näi - tab end. Taas meil roh - kelt lau - le suus,
 pi - kas reas, as - tub lau - lul rök - ka - val

ai - as jäl - le puh - keb õis. Päi - ke lin - nu -
 vii - sil ul - jas, hoog - ne lend. Taas meil roh - kelt
 le - nin - li - ku li - pu all, as - tub lau - lul

lau - lu tõi, ai - as jäl - le puh - keb õis.
 lau - le suus, vii - sil ul - jas, hoog - ne lend.
 rök - ka - val le - nin - li - ku li - pu all.

PIIBELEHT

V. Frenkel

Rahulikut

M. Krassev

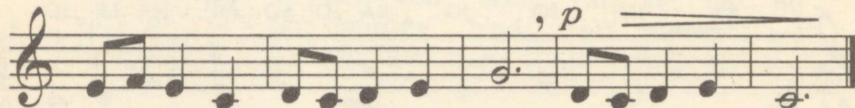
Päi-ke pais-tab, õhk on la - he. Pil-ve-ke kui pehme vill.

Põõsa var-jus, ro-hu va-hel-kes nii teeb:till- till? See on pii-be -

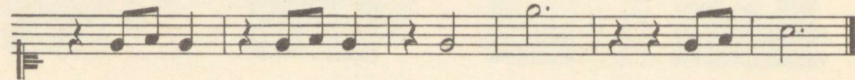
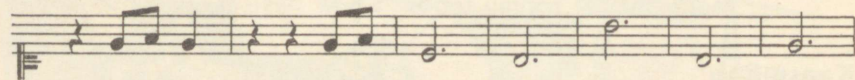

le-he-ke - ne, hõ-be-da-ne lõh-nav lill. He-li-seb kui

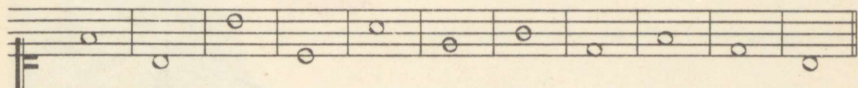
kel-lu-ke - ne he-le-dalt:till- till. He-li-seb:till- till!

Kaasmäng

Ülesandeid.

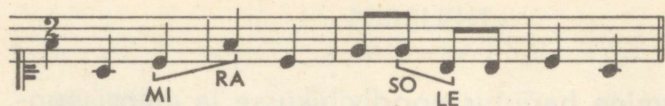
1. Kirjuta järgmine harjutus noodivihikusse ja märgi nootide alla astmete nimed (JO asukoht 1. joone all):

2. Laula peast astmenimedega ja käemärgistades laulu «Mai».

3. Moodusta antud rütmist ja astmetest meloodia ja kirjuta see noodivihikusse joonestikule (JO asukoht 1. joone all):

PIONEERILAAGRIS

K. Korsen

Kiirelt, rõõmsalt

EESLAULJA

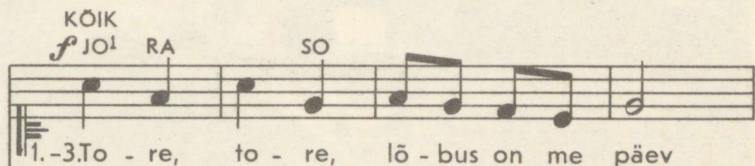
D. Kabalevski

1. Mei - e su - ve - laa - ger kau - ni jär - ve kal - dal,
2. U - ju - mi - ses tih - ti käi - me mõõtnas jõu - du,
3. Sõbraks veed ja tuu - led, ka - ras - tab meid päi - ke,

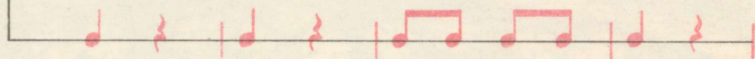

ei siin lai - salt tel - gis le - ba - da me mal - da.
 su - kel - du - mas sil - lalt, süs - tal või - du sõud - mas.
 kau - ge - le - gi jalg - si tee - me pik - ki käi - ke.

1.-3. To - re, to - re, lõ - bus on me päev

PLAKSU -
TAMINE

4. Laula «Meil aiaäärne tänavas», selle lõppedes taba põhitoon ja kolmkõla. Ütle, kas laul on duuris või mollis.

LAPS JA TUUL

E. Enno

Kaunis elavalt

POISID

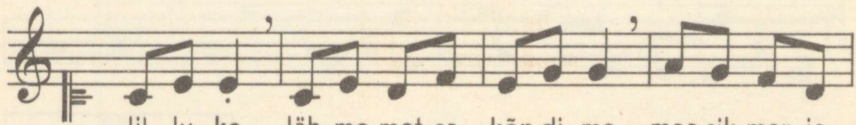
mp JO

Eesti tantsuviisi j.

R. Päts

1. Tipp-tapp, tipp-tapp, til - lu - ke, til - lu - ke,
 2. Tipp-tapp, tipp-tapp, til - lu - ke, til - lu - ke,
 3. Tipa-tapa, tipa-tapa, til - lu - ke, til - lu - ke,

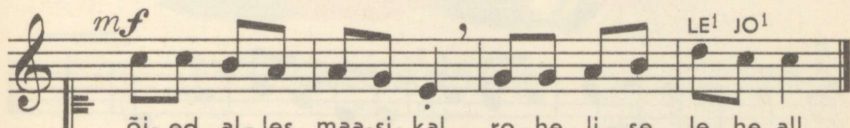

- lil - lu - ke, läh-me met-sa kõn-di-ma, maa-sik-mar-ja
 lil - lu - ke, met-sas lin-nud lau-la-vad, ju-ba-val-mis
 lil - lu - ke, läh-me siis-ki vaa-ta-ma, kas ehk mui-du

TÖDRUKUD

f JO¹ DI RA SO MI, - SO NA LE NA MI JO²
 ot - si - mal Ei, ei, tuu - le - ke, puh - ku - ja huu - le - ke,
 mus - ti - kad. Ei, ei, tuu - le - ke, puh - ku - ja huu - le - ke,
 muud ei saa. Ei, ei, tuu - le - ke, puh - ku - ja huu - le - ke,

mf LE¹ JO¹
 õi - ed al - les maa - si - kal ro - he - li - se le - he all.
 mus - tik pun - ga pai - su - tab, pä - rast al - les val - mis saab.
 e - ma - ke kui mind ei vii, ma ei lä - he ii - al - gi.

Kaasmäng

* Punktike noodi all tähendab seda, et noot tuleb hästi lühidalt laulda; kaks punktikest — et noot jaguneb kaheks.

LEPATRIINU LAUL

S. Lauren

Südamlikult

mf

A. Pärt

1. Tean, et o-len sul-le armas, mind sa püüdma ikka kär-mas,

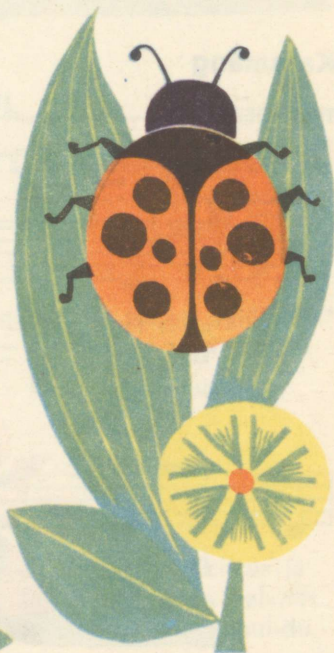

o-len nõnda väi-ke ne, ä - ra mul-le hai - get tee.

2. Koduks mul on laaned laiad,
õiterikkad lilleaiad,
kahjureid seal hävitan,
lehetäisid kimbutan.

3. Kuub mul punane ja sile,
kaunilt mustatäpiline,
kui mind lendu lased käelt,
kohe seda siis sa näed

4. kust poolt külalisi tuleb,
varmas vastu võtma ole.
Toon sull' õnne, sõbrake,
ära mulle haiget tee.

LAUL MOONIST

Petro Rebro

Muhedalt

R. Päts

mf

1. Lap-sed, tul - ge sii - a, meil on peen-ra - maal

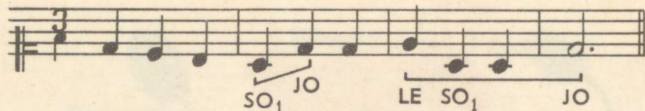
Kas ehk kül - vaks moo - ne? Jaa, jaa, jaa!

2. Et ei kuivaks moonid,
vett on vaja ka.
Kas me lähme kastma?
Jaa, jaa, jaa!

4. Varsti peenral küpseks
mooninupud said.
Kas siis sööme seemneid?
Jaa, jaa, jaa!

3. Et ei kasvaks rohtu
meie moonimaa,
kas ehk rohiksime?
Jaa, jaa, jaa!

5. Kas me laiskadele
anname ka neid?
Mis on teie otsus?
Ei, ei, ei!

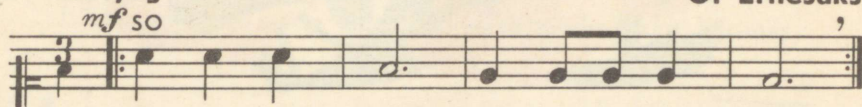

MAISEELIK

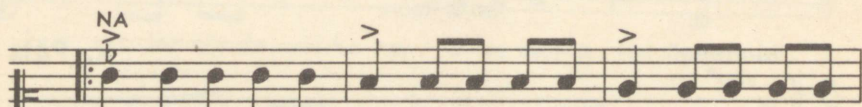
E. Niit

Labajalg

G. Ernesaks

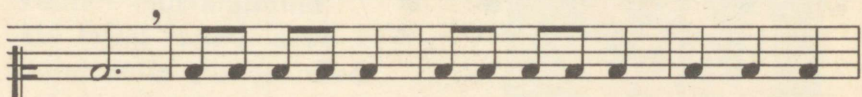
Ai- ai- ai- ai — uut klei-ti teeb Mai:

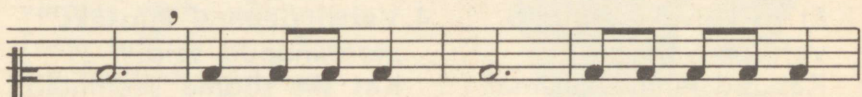
saab tril-le-ri-ne ja ü-le-mee-lik ja lil-le-li-ne,

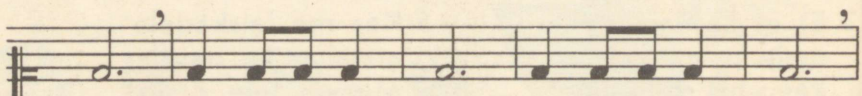
see ke-vad-see-lik. Päi-ke-sest niit, pi-sut sealt, pi-sut

siit. Öi-e-ur-va-list, met-sa-sii-lu-list klei-ti teeb

Mai, summ s, s, s summ — oh, sa me-si-mumm,

õel: summ, s, s, s, summ, Mail sõr-me läks nõel.

mf SO MI RA NA LE SO₁ JO

Ai- ai- ai, ai- ai- ai, ai- ai- ai, ai!

Kaasmäng

TRIANGEL

HARJAKE

KÖLA-
KARBIKE

Musical notation for the instrumental parts of 'Kaasmäng'. It features two staves: the top staff for 'TRIANGEL' and 'HARJAKE' with blue notes and accents, and the bottom staff for 'KÖLA-KARBIKE' with red notes and accents. The piece is in 3/4 time and includes a repeat sign.

KELLAMÄNG

Musical notation for the 'KELLAMÄNG' section, featuring a single treble clef staff with blue notes and accents.

Musical notation for the 'KELLAMÄNG' section, featuring a single treble clef staff with blue notes and accents, including a repeat sign.

Musical notation for the 'KELLAMÄNG' section, featuring a single treble clef staff with blue notes and accents.

Musical notation for the 'KELLAMÄNG' section, featuring a single treble clef staff with blue notes and accents.

Järel-
mäng

Musical notation for the 'Järelmäng' section, featuring a single treble clef staff with red notes and accents.

PIONEERILAAGRI LAUL

M. Keiss

Röömsalt

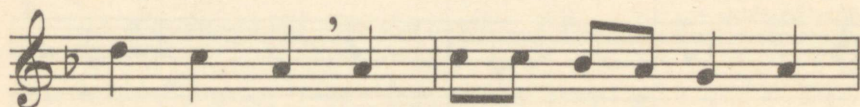
H. Vaabel

1. Nüüd su - ve - kuu - de saa - bu - des sind

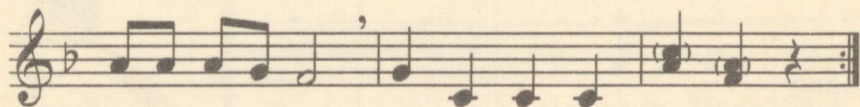
ter - vi - ta - me, Ku - ku - linn; siin lõ - ke loi - dab

prak - su - des ja kuld - selt sä - rab jär - ve -

pind. Meil Ku - ku - lin - nas lõ - bu - sa - mad

pi - o - nee - rid koos, Ku - ku - linn, ku - ku - kul

2. Siin töötame ja puhkame
ja laulu lööme ikka koos.
Nii väga hästi kosume,
siis edu talvel õppetöös.
Meil Kukulinnas ...
3. Su lõkkeleek meil südames,
ei iial saa ta kustuda.
Ja sädemeid meil silmades,
sind, Kukulinn, ei unusta!
Meil Kukulinnas ...

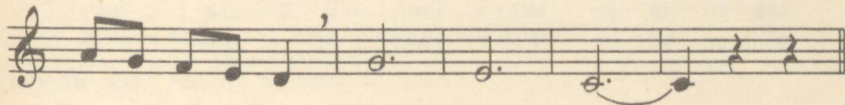

HÄÄLEHARJUTUSI

Laula mitmesuguses kõrguses.

Lal- lal- lal, la- la- la- la- lal jne.
Lel- lel- lel, le- le- le- le- lel jne.
Nan- nan- nan, na- na- na- na- nan jne.

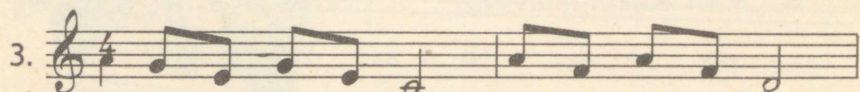

2.

Lau - lan kau - nist lau - lu - viit,
lal- lal, la- la- lal, lal- lal- laa

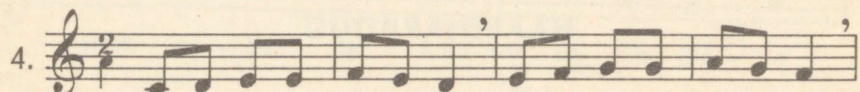
kau - ge - le see kos - tab siit:
jne.

3.

Kil - la- kal - la- kill, hū - ab koo - li - kell.
lii - ri- laa - ri- lei, lii - ri- laa - ri- lei,

rööm-salt kut - sub lap - si laul - ma:
lii - ri- laa - ri- lei, lii - ri- lei- lei!

4.

Väi-ke öö-bik ke-vad-ööl too-me-oks-tes lau-lu lööb,
Lak-su-ta-ja lau-lu-lind, õ-pe-ta ka laul-ma mind,
Püü-an häs-ti laul-da nüüd si-nu kaa-sas, öö-bik-lind,

väi-ke öö-bik ke-vad-ööl lau-lu lööb.
lak-su-ta-ja lau-lu-lind, õ-pe-ta mind.
püü-an häs-ti laul-da nüüd, öö-bik lind.

(G. Boiko)

SISUKORD.

Avas ukseid mulle kool – S. Taev (S. Taev)	3
Kägu – eesti rahvaviis (rahvaluule)	9
Kop-kop-kop – R. Päts (M. Veetamm)	12
Pääsukene – S. Taev (S. Taev)	13
Kus mu väike linnukene – R. Päts (E. Enno)	15
Linavästri – R. Päts (M. Raud)	17
Ilmekuse märgid	20
Käokene	20
Tilla-talla – R. Päts (rahvaluule)	22
Rätsepmeister Kakadu	23
Lapsed, lähme murule	24
Vihma sajab – slovaki rahvalaul	25
JO, LE, hakka pähe	26
A, B, D, E – Z. Kodály	27
Kaevur – B. Bartók (K. Korsen)	29
Metshaldja häällilaul (oop. „Talvemuinasjutt”) – E. Kapp	30
Lähme lauldes läbi laane – läti rahvaviis (rahvaluule j. R. Päts)	31
Süda tuksub – K. A. Hermann (rahvaluule)	33
Kirsisöömise õpetus – G. Ernesaks (E. Niit)	34
Kodumaa sünnipäev – R. Päts (J. Kaidla)	36
Pidupäev – R. Päts (S. Maršak, tõlk. K. Korsen)	37
Mardilaul – eesti rahvalaulu j. R. Päts	38
Marsilaul – lastelaul	39
Matkalaul – C. Orffi j.	40
Hällilaul – läti rahvalaul	41
Sepikojas – R. Päts (J. Oro)	42
Minu hani – ungari rahvaviis (J. Oro)	45
Tuuled nüüd puhuvad – rootsi rahvaviis	47
Hiiir hüppas – eesti rahvaviis, sdn. R. Päts	48
Uhti, uhti, uhkesti – eesti rahvaviis (A. Piirikivi)	50
Näärिताadi ootel – R. Päts (J. Oro)	51
Kuidas leiti nääripuu – eesti rahvaviisi j. R. Päts (E. Niit)	52
Näärilaul – eesti rahvaviisi j. R. Päts (R. Parve)	54
Piparkoogipoisid – R. Päts (A. Gullstrand)	55
Uuel aastal – V. Kapp (V. Beekman)	56
Saksad sõitsid saaniga – R. Päts (rahvaluule)	57
Heliastmik	58
Emal sahvris saiake – leedu rahvalaul (H. Mänd)	61
Ringilaul – soome rahvalaul	62
Mängulaul – eesti mänguviis (J. Oro)	63
Konnakaanon	65
Uisutamas – T. Vettik (E. Enno)	66
Küll on kena kelguga – ukraina rahvaviis (R. Kamsen)	67
Labajalavalss – eesti tantsuviis, R. Päts	68
Koolis – R. Päts (Õ. Seiman)	69

Koondloetelu tundmaõpitud rütmimärkidest	70
Meie sangarid – M. Terri (J. Kaidla ja A. Mirka)	71
Duur ja moll	73
Duur- ja moll-kolmkõla	74
Õhtulaul	75
Ringilaul	75
Laula, laula, suukene	76
Kiisuke	76
Tantsulaul – vene rahvaviisi j. R. Päts (K. Korsen)	77
Minu vanaema – eesti rahvaviisi (A. Haava)	78
Emakesele – M. Häрма (A. Oengo-Johanson)	79
Ole terve, eidekene – R. Päts (eesti rahvalaul)	80
Pidupäeval märtsis – A. Filippenko (K. Korsen)	81
Mu ema virgad käed – A. Filippenko (K. Korsen)	82
Rongid, rongid vurisevad – L. Kõlar (E. Esop)	83
Meil aiaäärne tänavas – eesti rahvaviisi (L. Koidula)	84
Pidu hakkab – eesti rahvalaul, sdn. R. Päts	85
Jüripäev	86
Meistermees – R. Lätte (E. Esop)	90
Väike pioneer – A. Ridali (M. Linnamägi)	91
Puutööliste laul – M. Krassev	92
Pioneeride marss – R. Päts	94
Salajutt – ungari rahvaviisi	96
Hommikvõimlemine – R. Lätte (J. Kaidla)	97
Laul suurest Leninist – A. Filippenko (e. k. H. Kaljuste)	99
Rahvaste sõpruslaul – R. Päts (A. Mirka)	100
Mai – eesti rahvaviisi (K. Merilaas)	101
Laste marss – eesti rahvaviisi ainetel R. Päts	102
Kellamäng – W. A. Mozarti j.	103
Mailaul – R. Lagidze (M. Lebanidze, tõlk. K. Korsen)	104
Nüüd on mai – V. Kapp (J. Kaidla)	105
Piibeleht – M. Krassev (V. Frenkel)	106
Pioneerilaagris – D. Kabalevski (K. Korsen)	108
Laps ja tuul – eesti tantsuviisi j. R. Päts (E. Enno)	110
Lepatriinu laul – A. Pärt (S. Lauren)	112
Laul moonist – R. Päts (P. Rebro)	113
Maiseelik – G. Ernesaks (E. Niit)	114
Pioneerilaagri laul – H. Vaabel (M. Keiss)	116
Häleharjutusi	117

Рихо Пятс. Хейно Калюсте. ПЕСЕННИК ДЛЯ III КЛАССА. На эстонском языке. Художественное оформление и иллюстрации Х. Сампу. Издательство «Валгус», Таллин, Пярнуское шоссе, 10. Toimetaja M. Torpan. Kunstiline toimetaja H. Keigo. Tehniline toimetaja E. Sägris. Korrektor S. Vettik. Laduda antud 7. X 1969. Trükkida antud 1. XII 1969. Sovetski Tselluloosi- ja Paberikombinaadi ofsetpaber nr. 1, 60×84/16. Trükipoognaid 7,5. Tingtrükipoognaid 7,0. Arvestuspoognaid 5,72. Trükiarv 45 000. Tellimuse nr. 1033. Trükkikoda „Oktoober“, Tallinn, Kreutzwaldi 24. Hind 28 kop.

See õpik kuulub
(kooli nimetus)

raamatukogule. Nr.

ÕPIKU KASUTAJAD

Õppeaasta	Õpilase ees- ja perekonnanimi	Õpiku seisukord vastuvõtmisel	Hinne õpiku kasutajale
19../...	_____	_____	_____
19../...	_____	_____	_____
19../...	_____	_____	_____
19../...	_____	_____	_____
19../...	_____	_____	_____

3. —
28-kop.

A
3068A
199837

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00438243 0

